

רצ עלי צורים

ירחון מבית ראש צורים

44

שבת פרשת מקץ, כ"ט כסלו תש"פ 27.12.2019

שלום קהילה יקרה.

לקראת חג החנוכה חשבנו לשפוך אור על התמודדות הורים – וילדים – במגוון קשיים

התפתחותיים. הזמנו את חברי הקהילה לכתוב לנו בנושא זה, ולשמחתנו ההיענות הייתה רבה.

הרב ורדי, במדורו "נקודה למחשבה", דן בסוגים שונים של אינטליגנציה. מוריה יסלזון צירפה דברים שנשאה בערב להורים לילדים עם צרכים מיוחדים. נגה חדר חיברה שיר שמפנה אותנו להסתכל מעיניו של ילד בעל קשיים. אורי ועפרה ליפשיץ שיתפו אותנו בחוויה שהם עוברים. נוסף על אלו, זכינו לקבל גם קטעים מהדור הצעיר יותר

בראש צורים: עורי רענן מספרת לנו ממקור ראשון על ההתמודדות שלה בתוך ומחוץ למסגרת, נעמה דיטור ריאיינה את בתה אורי, בשיח פתוח על איך זה להיות על הרצף האוטיסטי. גם הפן הטיפולי לא נעדר, וצביה שטיינר, מרפאה בעיסוק, כותבת על סוגי הקשיים השונים בקרב הילדים הנקרים בדרכה ועל איך אנחנו כקהילה יכולים לעזור. לסיום קיבלנו שני

ישראל אלירז, מתוך הילולות

כְּדִי שְׁנִלְמַד לְהוֹשִׁיט יָד בְּאֵי הַגָּשֶׁם
הָעוֹלָם עוֹלָה עַל גְּדוּתָיו כְּמוֹ הַלִּילָה
אֲנִי רוֹאֶה כָּלָה רָצָה בְּגֵן צֶלֶם שׁוֹכֵב בְּעֶשֶׂב הָרְטוּב
מִסְמְרֵי הַגָּשֶׁם מְחַזְּקִים בְּגֵן הַמִּתְחַמֵּק
בְּיוֹם גָּשֶׁם אוֹמְרִים, הַצֶּבֶעַ מְכַפִּיל אֶת
הָעוֹלָם וְאַתָּה מִתְאַר לְעֶצְמָה אִיזוֹ בְּזִבְזוֹנוֹת מִתְהוֹלֶלֶת פֶּה

מספרת פרק נוסף ב"עלילות תולי ושפיץ". מיכל שאול מעלה נושאים חשובים מעבודתה בהוראת השואה. שירה סעדה מציגה במדורה "קולה של אמא" את המדריך השלם לשטיפת כלים. במדור "החזון שלי לראש צורים", כהתיה ויעקב דרורי-רנבאום פורשים בפנינו את חזונם לראש צורים כמקום של תורה, חינוך לעבודה וקהילה. ו"בדבר הקומונרית" שיראל יוניאן תסכם לנו את חודש ארגון שעבר זה מכבר.

בגיליון זה אנחנו נפרדים מיעקב דרורי-רנבאום שפורש ממלאכת עריכת הלשון של עלי צורים. יעקב עסק כמעט ארבע שנים בעריכת העלון, בצורה מקצועית ויסודית, ואין ספק שחסרונו יהיה מורגש. נבקש בשם כל חברי העלון להודות לו על פועלו הרב. נאחל המשך חג חנוכה שמח לכל תושבי ראש צורים!

נשמח לשמוע הערות, יוזמות ורעיונות בפורום או בכתובת המייל:
yarchon@r-tzurim.co.il

קריאה מהנה וחופש נעים לכולם!

צוות העלון: הרב מרדכי ורדי, נעמה דיטור, טל נוימן, דוד קרנץ, מימיתירוש, ידידה עם שלם, חנניהרותם, יהודה ג'ייסון, ברק שבות, אילון רוזנבלוט, ליטל רון, כנה שכטר (עימוד וגרפיקה), אסנת ניר ויעקב דרורי-רנבאום (עריכת לשון).

איזה פקיד קטן בעבודה משעממת ב-8:00-16:00. לכן ההורים הם שצריכים לתת את המענה לילדים המתקשים בלימודים. לעזור להם למצוא את החוזקות שלהם. האם הקהילה יכולה לבנות מנגנונים לחיזוק הילדים בעלי האינטליגנציה האחרת שהרדאר של בתי הספר לא קולט? נראה לי שכולנו כהורים, ובייחוד בעלי הפרספקטיבה, יודעים עד כמה הנושא הזה כאוב.

המדע כבר יודע לזהות סוגים שונים של אינטליגנציות ויכולות שונות אצל בני אדם. הבעיה היא שמערכת החינוך הבנויה לפי תבנית של מבחני בגרות מכוונת לסוג אחד של אינטליגנציה. הפסוק בקהלת הקובע ש"לא לחכמים לחם" מבליט את האמת הזו, שהיכולת להסתדר בחיים לא קשורה דווקא לסוג מסוים של "חוכמה". בשיחה אחת שהייתה לי עם רמי לוי הוא אמר לי שאילו לא היה דיסלקטי שסולק מבית הספר בשל אי עמידה בדרישות, היה כנראה עד היום

משולחן ההנהלה

צחי כהן

הוחלט לתת דגש על פעילות פורום ראשי הוועדות - גוף המאפשר ניהול שקוף ומקביל של ועדות היישוב בתיאום ובסנכרון.

בטווח הרחוק אנו פועלים לקדם את תוכנית ר"צ רבתי מול הגורמים השונים (מועצה, מדינת ישראל...) באופן שימקסם את התועלת שתפיק ראש צורים מן המהלך ותצמצם את השינוי שיביא איתו מהלך נרחב שכזה.

זו הזדמנות טובה לקדם בברכה את דודי בן זאב, שנכנס לתפקידו כמנכ"ל המשק. דודי איש מעשה רב ניסיון המביא איתו יכולות רבות ואנו תקווה שימנף את הפוטנציאל של ראש צורים לכדי פירות יפים. עוד נכנס לתפקיד רני בר חיים שישמש כמנהל כספים. במסגרת תפקידו הוא יהיה אחראי על ניהול ובקרה מסודרת של ההתנהלות הכספית של האגודה והמשק. במסגרת התנהלות זו הוחלט על שינוי בהיקף ואופי פעילות הנהלת החשבונות שנקלעה למצב של עומס לא סביר.

ההנהלה עומדת בימים אלו בסיום תהליך הכנת תקציב 2020, שיוצג לאישור האסיפה הקרובה. השבוע יתקיים מפגש "מטה מול מטה" עם בכירי המועצה. במפגש זה יציגו נציגי ההנהלה את צורכי היישוב ויפעלו לקידום מעורבות המועצה בכל שדרות חיי היישוב ופעילותו.

ההנהלה עוסקת באינטנסיביות בקידום היישוב בכל ההיבטים: בטווח המיידי ובטווח הרחוק, על פני השטח ובמעמקים...

על פני השטח קודמו פעולות לשיפור גן הטרקטור שבמסגרתן שוזרע הדשא והוצבו עמודי תאורה חדשים: אנו קוראים לציבור לשמור על הגן החדש נקי ושלם!

עוד בעניין זה, הוחלט להעסיק חברת גינון חדשה שתיתן מענה יסודי לצורכי היישוב בתוך מסגרת התקציב הקיימת. ועדת פני היישוב הנמרצת מוסיפה לתכנן ולהציע שיפורים בתחומים רבים.

לאחר ניסוי ומחשבה הוחלט לחזור לפורמט של רפרנטים מן ההנהלה העובדים מול כל אחת מן הוועדות. **צחי כהן:** ועדת חינוך והנהלת האסיפה; **גדעון שינדלר:** ועדת נדל"ן; **אביב רון:** ועדת תרבות, ועדת ברוכים הבאים, ועדת ערבות הדדית; **ירון גולן:** ועדת דת, ועדת צדקה, ועדת ביטחון; **שמעון וייס:** ועדת קבלה, ועדת ביקורת; **אברהם ברנשטיין:** ועדת גיל הרך, ועדת פני היישוב, ועדת מוגנות.

ה"הנהלה השוטפת", גוף מצומצם מתוך ההנהלה, פועלת לקידום הפעלת היישוב ברמת היומיום - בתחומי בינוי, ניקיון, רכש ותעסוקה. זמן רב הוקדש בדיוני ההנהלה לעיסוק בהבהרה והסדרה בין המשק והקהילה. כמו כן

בשמחות

- מזל טוב לאליהו שי לרגל אירוסיו עם שרה ברכה שוגרמן.
- מזל טוב לבת המצווה תכלת אהרונוף, ולהורים אביבית וצחי.
- מזל טוב לדרור ושרית שוסהיים עם הולדת הנכד, בן ללביא והלל.
- מזל טוב למלכה שניר לרגל אירוסיו נכדתה (הבת של אתי).
- מזל טוב לליאור והדר חזי להולדת הבן.

ערב / סיום שנת היובל!

- זוכרים את מרק הארטישוק של אילון שזכה באירוע הפתיחה במקום הראשון?!
- זוכרים איך כמעט בלעתם את הפתק שהתחבא בסופגנייה, כשניסיתם לגלות את הקוד לתיבה?!
- עדיין צוחקים מהופעתו של גולן אזולאי בשבת הקהילתית?!
- עדיין מזיעים מריצת היובל?!
- צופים מפעם לפעם באחד מהסרטונים של אירוע היובל?!
- עוד נרגשים (ומתייבשים...) מהטיול היישובי?!

יש לכם הזדמנות לטעום ולהיזכר בכל האירועים בערב נוסטלגי לציון סיום שנת היובל, אשר במהלכו יושק ספר היובל!!!

שריינו כבר עכשיו ביומניכם!
מוצ"ש פרשת ויחי, אור לט"ו בטבת, 11.1.20,
בשעה 20:30 בחדר האוכל!

לא כדאי להחמיץ!!!
פרטים נוספים יישלחו בהמשך...

צוות היובל

לדוד נעמן ולמשפחה במות אחיו, הרב יואל בן הרב משה נעמן. מן השמיים תנוחמו.
משתתפים בצערכם, בית ראש צורים.

תנחומים

שיר החודש / טבת תשמ"ח

שיר אשיר לא של קודש
לא תנ"ך ולא מקבת
הן אשירה שיר לחודש
שיר לחודש של טבת

שלג ראשון ירד - כולו לבן
אך הלובן - כולו נמס
ואם בלבן עוסקים, נספר כאן
על חתונות שלחכות להן נמאס
הציפייה הייתה רבה
להודעות על נישואים
של ביג חיים¹ ודויד רבא²
חתונות רק של גבוהים

ועוד חרשים נוספו כאן
אליעזר פולק וחרובי אילן
שלאחר שנים חודשים ומועדים
הם סוף סוף מועמדים.

ומי עוד כאן קרב ובא לו
למקומנו, ולא צר כי
הנה סוף כל סוף הוא בא לו
אלכסנדר חולומיאנסקי

הקבוצה כולה תוססת
נתכוננה נא כולנו
כי כשרבקל'ה³ נלחצת
נלחצים אזי כולנו.

מה עוד נתחדש החודש?
עלינו לא זרקו אבנים בכביש הראשי
והשבוע ר"צ עדיין ביובש
ולא קיבלנו תקציב אישי.
אך המינוס עודו פועם
שלי ושל הקבוצה

¹ חיים סוסלו

² דויד סקוואיר

³ רבקה ברזילי

אמא אני רוצה / נגה חדר

אמא!
אני רוצה את הקורנפלקס הצהוב.
לא, בעצם את החום.
את האדום! האדום!
את כולם מעורבבים!
יופי.

עכשיו הרבה חלב.
לא! הרבה!
עוד!

אני רוצה את הלחם חתוך ישר.
ואת השוקולד בריבוע ולא בעיגול.
אני רוצה כפית גדולה. לא קטנה.

רוצה לאכול לבד.
רוצה שתאכילי אותי.
אמא, אני רוצה עכשיו!
עכשיו! מייד!

רוצה באמבטיה מים קרים, לא חמים.
אפילו שעכשיו חורף.
רוצה ללכת לחברים ולא להיות בבית.
רוצה ללכת יחד כל הזמן.
רוצה להוציא את כל המשחקים שבבית,
ולא לסדר לעולם.

אמא! אאאאממממאאאאא!
...אמא...

אני רוצה אותך.
אני רוצה אותך אמא.
רוצה שתהיי איתי גם כשאני משגע אותך.
שתאהבי אותי ממש.
רוצה שתשימי לי גבולות,
שתחבקי אותי חזק ולא תפילי.
אני צריך אותך,
תהיי חזקה אמא.
אני זקוק לך,
שתהיי המקום הבטוח שלי,
בתוך העולם המבלבל הזה.

זה התחיל כשהיו מגיעים בימי שני וחמישי ל'אשרי', 'למנצח', 'ובא לציון', ופתאום היו צצים לי פרפרים בבטן, ומשם הפרפרים גדלו. אז ברוך ה' אין לי כפייתיות, אני לא צריך לחזור על משפט כמה פעמים (היו תקופות שקצת כן חזרתי והן עברו מזמן ברוך ה'), אבל מאמץ של הנפש נוכח. הרבה שנים אהבתי להתפלל במניינים ספרדיים, אבל כיום זה שהחזן הספרדי אומר כל כך הרבה מהתפילה בקול ממש מקשה עליי, שפשוט הפסקתי להתפלל בהם. גם הדיבורים בתפילה ממש קשים לי, לא מהמקום הדתי, מצידי שאנשים ידברו בתפילה כמה שהם רוצים, לא אכפת לי בכלל, אבל פשוט שלא אהיה לידם, כי אם הם כן לידי ("ה' בבקשה תעיף אותם כבר מפה"), אין לי ברירה אלא לחכות שהם יסיימו את השיחה שלהם (כמובן שאני לא מעיר כלום לאף אחד, אני מחכה בשקט וזהו). או אם יש בתפילה רעש פתאומי כזה או אחר, אני חייב לחכות שיעבור, ורק אז אוכל לחזור ולהתפלל.

היו שנים שבהן התפילה שלי הייתה ארוכה מאוד. בתור רווק, בעיר שבה גרנו הייתי נכנס לחדר צדדי בבית הכנסת ומתפלל, בייחוד בערבית במוצאי שבתות. היום אני כבר במקום אחר, רגוע יותר. כיום לא אצא בהכרח אל המסע שלוש פעמים ביום. כלומר, אני כן מקפיד על שלוש תפילות ביום, אבל בחלק מהפעמים מתקבלת מעין החלטה מראש, "עכשיו לא יוצאים למסע", אומרים את המילים בלי המאמץ הנפשי. אה, ואם שאלתם, כיום אני מתפלל לפעמים במניין ולפעמים ביחידות, אין כללים קבועים. כל מיני דברים צובעים את התפילה בצבעים שונים - צבא, לימודים, עבודה, להתפלל בטיול בטבע, תקופת דייטים, משפחה, ילדים. זה כל כך אחרת - תינוקות אל מול זה שהילדים כבר גדלו, להדריך את הילדים מה להגיד באיזה שלב, מה בשקט ומה בקול, ומה אני לעצמי, מה הנפש שלי רוצה שהם יגידו או לא יגידו בקול.

אני מודע לכך שאני משלם הרבה מחירים. אנשים מעולם הטיפוּל, פסיכולוגיה וכדומה, אומרים שמהו בנפש שלי תפוס חזק חזק. אולי משהו שהיא מפחדת לאבד, שצריך איכשהו לשחרר את האחיזה, ואז יוקל לי. שעולם התפילות הוא רק דוגמא אחת לנגזרות הרבות שיש, שכולן נובעות ממנה, ובגללה אני משלם בלי סוף מחירים. אני לא מתווכח בכלל, ומוכן באמת לקבל המון דברים, אבל אני כן מתעקש שגם במצבי עכשיו קיימים דברים נפלאים, ההגעה למקומות אמיתיים יותר, נקיים יותר, שווה כמעט כל הון שבעולם. מן אמת צלולה כזאת שכל כך נוכחת, אולי רק במקומות של הייסורים, אבל יש בה משהו ממכר ומהפנט. לא אוכל לשכוח את אותו יום. גרנו אז עדיין ברעננה, זו הייתה תענית ציבור, באתי למנחה וכמנהג הספרדים

הדברים מוכנים, אפשר לצאת אל המסע. גם אם היעד לא תמיד ברור עד הסוף, לרוב בכל זאת אפשר להגיד אחריו אם הוא היה מוצלח. כשהוא מוצלח אתה יודע להגיד שהינה, התקרבת, הגעת למשהו פנימי יותר, צלול ונקי יותר, אולי אפילו טהור יותר. המסע הזה לא לוקח המון זמן, ובכל זאת כל כך הרבה פעמים הוא פשוט מתיש, וכמעט בכל פעם מחדש התחושה היא שהיה שווה את המאמץ, שהתמורה הרבה יותר גדולה מאשר המחירים. לא כל החיים חייתי במתח הזה, אבל כבר הרבה שנים זהו האזור שבו אני חי, ממש לא עמידה במקום, יש תזוזות לכאן ולכאן, אבל זהו האזור.

בכל יום מחדש - שחרית, מנחה וערבית - לחזור אל המסע הזה ועל המסע הזה, מסע אל הנפש והניסיון לבקשת אֱלֹהִים, "את פניך ה' אבקש". בכל תפילה ותפילה לראות איפה אני נמצא, או יותר נכון איפה אני מספר לעצמי שאני נמצא, ולנסות לשוב ולחצוב אל ה' ואל עצמי.

לקחו הרבה שנים עד שהצלחתי לנסח לעצמי שבתפילה (ולא רק בה) אני צריך הפרדה בין הדברים, ולא באמת יכול לעשות אותם ביחד: "להקשיב" נחשב דבר אחד, "להתרכז" זה דבר אחר לחלוטין. כשאני עסוק בלהקשיב אין מצב שאוכל להתרכז במשהו אחר שהוא לא הדבר שאני מקשיב לו, וכשאני עסוק בלהתרכז אני לא יכול באמת להקשיב למשהו אחר, ואם יגיע רעש כזה או אחר, מייד תוך חלקיק שנייה, ה"להקשיב" ישתלט ויעיף את ה"להתרכז", ולכן הלוואי הלוואי שלא יגיע אף רעש. כבר בימי התיכון, עוד הרבה לפני התאונה, תמיד לפני מנחה היו דקות ארוכות של רעש ודיבורים, עד שכל הכיתות הגיעו לבית המדרש, ואז עד שהשתיקו את כולם. רק כשהיה ממש שקט התפילה התחילה. אבל אני אומנם עמדתי דום כמו כולם, אבל ממש עוד לא יכולתי להתחיל. נדרש עוד הרבה זמן עד שהנפש נרגעה ויכולתי לצאת למסע.

בהמשך, בישיבה ובצבא, הייתה ממש הלימה. בתקופות שמחות התפילה הייתה מהירה, כמעט טסה, ואילו בתקופות עצובות איטית ומתנהלת במתינות. עוד שנים עברו, הגיעו התאונה והפציעה, ומאז בכלל נפתחתי לעולם הנפש. הגעתי למצב שאני לא מצליח להתפלל בציבור ביום חול. טכנית אני יכול לבוא למניין, אבל בפועל אני צריך לחכות שתפילת הציבור תסתיים, ורק אז להתחיל להתפלל. החזן לא עושה שום דבר רע, הוא מקיים את ההלכה (!) וגם אותם אנשים שמתפללים בקול, שתכלס דואגים שהתפילה לא תהיה כמו איזה בית קברות (הרבה שנים הייתי אחד מהם), גם הם בסדר. אבל היום אני צריך דברים אחרים. בשבתות אגב, כשהקצב שונה, אני מצליח להתפלל עם הציבור הרבה יותר בקלות.

הנחתי טלית ותפילין במנחה של הצום. כמו בפעמים רבות, המילים בסידור היו רק בסיס ושדה תעופה למה שהנפש הרגישה. העיניים נמלאו דמעות, נמשכתי אחרי התפילה עוד ועוד, תחושה שהנפש בנויה מאלפי נימים שקשורים זה בזה ואיכשהו התפילה מצליחה להגיע לצרף ולזקק עוד אחד ועוד אחד מהם, שהתפילות והבקשות מאת הקב"ה מגיעות ממקום שכל הזמן הולך ונעשה פנימי, נקי ואמיתי, יותר ויותר. תפילת הציבור הסתיימה, לאט לאט המתפללים עזבו את בית הכנסת וחזרו הביתה ונותרו רק בודדים באולם התפילה. התעטפתי בטלית מעל הראש, התכנסתי פנימה, המשכתי בתפילות האישיות שלי תוך שמירתתי בבכי חרישי. באותו זמן משה, אחד מהגבאים, סידר את בית הכנסת. הוא הגיע גם אל התנ"ך שלי שהשארתי קודם בספסלים האחוריים. הוא חשב כנראה שהשארתי אותו שם בטעות, ורצה לעזור לי שלא ילך לאיבוד. הוא התקרב

בשקט וסימן לי מהצד בעדינות שהוא משאיר את התנ"ך בקצה הספסל שישבתי בו. סימנתי לו תורה עם הראש, והוא הלך. אחרי כל השנים שעברו, ולא יעזור כמה פעמים שאגיד לעצמי: "בסה"כ הוא רצה לעזור לך שהתנ"ך לא ילך לאיבוד, הוא לא ידע שאתה זוכר איפה הנחת אותו. בכלל משה הקדיש מהזמן שלו לטובת הציבור וסידר את בית הכנסת, ראית שהוא קולט שבטח אתה רוצה עכשיו לבד, ולכן ניסה לסמן לך הכי בעדינות שאפשר כדי לא להפריע לך, אז מה אתה רוצה ממנו, ריבונו של עולם?!", כל הדברים הנכונים והצודקים הללו, לא יוכלו לבטל את מה שהרגשתי אז ואני עדיין מרגיש עד היום, שכשהגעתי למקום כל כך פנימי, טהור ומזוקק, כנה ואמיתי, קרבת אלוהים זכה שממלאת את כולך, העמידה שלו מהצד, ה"פסט" שהוא אמר וסימן עם היד, הרסו אותה כליל לבלי שוב!!!

התמודדות עם ילדי צמיד

מוריה יסלזון

טיפולים, להכניס אותה למעון או להשאיר אותה בבית, שילוב או לא, גן רגיל או גן קטן, עם סייעת או בלי... מסלול שנראה צפוי מראש. אבל לכל אורכו אתה נפגש ברגעים בלתי צפויים שלא התכוננת אליהם ושם אתה פוגש את עצמך ואת ההתמודדות שלך עם הנכות והשוני. ובכל פעם אני מופתעת מחדש כמה אנרגיות רגשיות נדרשות ממני למרות שאני כבר יודעת שיש לי ילדה מיוחדת ואפילו השלמתי עם זה.

דוגמאות יש רבות. אני אתעכב על כמה שנצרכו בזיכרוני. חן משולבת במעון רגיל ומפותחת מוטורית כמו בני גילה. במסיבת חנוכה אני יושבת איתה ועם כל ההורים במעגל גדול. כל הילדים בעניינים, מתנועעים לפי הקצב ומשתתפים וחן בעולם שלה. החריגות שלה הייתה כל כך בולטת ואני ישבתי בין כל ההורים השמחים ועצרתי את הדמעות.

או בוועדת השמה לפני הכניסה לבית הספר: אני חוזרת הביתה בוכה, וחברה טובה אומרת לי "אבל מה את רוצה? את ידעת שהיא תלך לחינוך מיוחד". זה נכון אבל עדיין כואב מאוד.

אחר כך השילוב בבית הספר ואסיפת ההורים הראשונה והשנייה והשלישית ועוד... ואני יושבת שם עם המון הורים, חברים שלי, ומרגישה אמא משולבת... אין לי באמת מילה

מה שאמא אמרה בערב ההורים לכבוד הילדים עם הצרכים המיוחדים [אלה שהם כמו חן אבל קצת שונים... כי אין אף אחד שדומה ולכל אחד יש מוגבלות אחרת... נו, אתם יודעים למה אני מתכוון... אז ערב לילדים כאלה...] שהועבר לכתב בידי בנה (נכתב לפני 7 שנים)

כשחן נולדה לא הייתה לי אפילו דקה של אשליה, כי מייד אבל ממש מייד, עוד לפני שראיתי אותה, הבנתי שמהשו לא בסדר. וכשראיתי אותה כבר ידעתי. לא הייתי צריכה שהמיילדות יגידו לי שחן לוקה בתסמונת דאון - אני אמרתי את זה להן.

ומייד הראש מתחיל לעבוד... איך מתמודדים... ולא חושבים רחוק כי קשה להתמודד עם כל המסה, אז הולכים צעד צעד. קודם קובעים אסטרטגיה - כמה אני משקיעה בחן, האם זה בא על חשבון המשפחה, הזוגיות, הקריירה שלי? איך אני מערבת או לא את הסביבה, השכנים, המשפחה המורחבת? מה המטרות שלי בחיים שלה - שתהיה חכמה, מפותחת, מוכשרת...

אנחנו בחרנו לשתף את כל האנשים שסביבנו בגידולה של חן. בחרנו לגדל ילדה שמחה ועליזה ולהשקיע בהתפתחותה כמובן, אך מבלי לפגוע במרקם המשפחתי והזוגי.

וכך יצאנו לדרך ארוכה וצעדנו בה לאט לאט. בירוקרטיה,

שם, יושבת ומקשיבה להתלבטות של ההורים עם הבעיות הכיתיות, משמעת, לימודים, חברה, ואני חושבת לעצמי – האם כך מרגישה חן כשהיא יושבת בכיתה? ושוב הלב נצבט.

חגיגת בת המצווה – זמן של חשבון נפש, מעבר מילדות לבגרות. אנחנו יוצקים לחגיגה את הנופך המתאים לחן, של הודיה לכל האנשים הטובים שסובבים אותנו מאז הולדתה, אבל העומס הרגשי קשה מנשוא.

חופש גדול ראשון שאין בו קייטנה בקיבוץ לבני גילה של חן, כי הם כבר גדולים, אבל חן עדיין זקוקה למסגרת מסוימת. אני מנסה לשלב אותה בעבודה, כמובן ללא תשלום, רק בשביל התעסוקה. מנסה להתגבר על הבירוקרטיה של ביטוח תאונות וכדומה, ובכל זאת נתקלת בקיר אטום. "אנחנו", אומרים לי, "לא יכולים לפתוח פתח שכל ההורים יחפשו אצלנו תעסוקה לילדים שלהם".

חן מסיימת את בית הספר היסודי. בתוך הקלחת של כיתה ח, 'לאן הולכים, התקבלתי או לא?', חן באה בכל יום עם רעיון חדש – "אולי אני אלך לעפרה? אולי לאוריה?... ואני מנסה למצוא את המקום המתאים לה. באופן אוטומטי רציתי להמשיך עם שילוב כלשהו אבל גם ליצור לה את חברת השווים. לקחתי על עצמי למצוא את שבע הבנות שירכיבו את הכיתה המיוחדת – כיתה של פיגור קל. רצתי למפקחת שנרתמה גם היא לעניין והעבירה מכתבים להורים הרלוונטיים בכל אזור ירושלים, הפצתי מכתב באתרים רלוונטיים באינטרנט והתקשרתי עם אנשים שכבר ניסו את הפורמט הזה בבתי ספר אחרים בארץ. עם ההתקדמות שלי וככל שדיברתי יותר עם בעלי הניסיון, הבנתי שהחשוב עבור חן בשלב זה של החיים הוא להיות בתוך קבוצת בנות כמוה ולעצב את האני האמיתי שלה, ובכל זאת לא הרפיתי והמשכתי לחפש את הבנות לכיתה שלה.

הזמן הלך ואזל, בעיקר כי הייתי צריכה ללדת וידעתי שאחר כך לא אוכל להתפנות לפרויקט כזה, והחלטתי ללכת עם ההמלצה של המנוסים ממני ולפנות אל החינוך המיוחד.

השכל הבין והפנים את הצורך ובכל זאת מהמפגש הראשון עם בנות הכיתה שעתידיה להיות של חן יצאתי בהרגשה קשה. עם בנות כאלה חן תלמד? לאן זה יביא אותה? האם אני מוותרת על הנורמליות שלה?

ולמרות שידעתי שאני עושה את הצעד הנכון, לא ישנתי חצי שנה עד שהגעתי לערב הורים ובנות בבית הספר וראיתי את

חן שמחה ומאושרת עם חברות שחושבות כמוה ומשרדות כמוה, שמתקשרות אליה אחר הצהריים ומתכננות איתה תכנונים כשווה בין שוות.

חן שמחה. היא משלמת מחיר שהוא צפוי מראש וכואב מאוד. המחיר של התנתקות מחברותיה הרגילות. עכשיו הקשר איתן תלוי בה, עד כמה תשקיע בו. ולפעמים גם לה אין כוח והיא מרפה קצת ואז נאחזת מחדש. היא נעה בין העולמות והכאב שלה הוא גם הכאב שלנו.

ומה בעתיד?

העתיד מורכב – כמו בעבר – מרגעים צפויים, התמודדויות עם הקושי. כשכל החברות יוצאות להדריך או הולכות לשירות הלאומי והיא לא (בסוף גם היא יצאה לשירות לאומי במשך שנתיים), יציאה לעבודה מוגנת יותר או פחות (היא עובדת היום, ברוך ה', בגן בנווה דניאל בתור סייעת שלישית עם צוות מדהים! ובליווי של אליס המהממת!), מגורים (גרה בדירה של עלי שיח בירושלים ולא רוצה לחזור הביתה), זוגיות. אבל גם בוודאי מעור המון רגעים בלתי צפויים...

ומסביבך לאורך כל הדרך המון אנשים טובים, מטפלים, מורים, עובדים סוציאליים שמטים אוזן קשבת ומנסים לתת לילד שלך את הטוב ביותר... ויש גם את אלו שבאים מעמדה שיפוטית – "איך היא מפנקת אותה?", "איך היא מזניחה אותה?", "איך היא לא מקבלת", "איך היא לא מבינה את הקושי של הילדה..."

לפעמים לא מבינים שר! אני לא יכולה להכיל יותר את השוני ואין לי את האנרגיות ואני צריכה לעצור, להוריד הילוך, אבל החיים ממשיכים וזה לא נתון לשיקול דעתך... ולכן כששמעתי על הערב הזה שמחתי מאוד.

שמחתי לראות שמקדישים ערב שלם לילדים שלנו ולצרכים שלהם ושלנו. כי אנחנו זקוקים לכם שתעמדו לצידנו ברגעים הגדולים והקטנים, היפים והקשים של החיים. בייעוץ, בהכוונה, בקבוצת תמיכה, בסיוע בהסעות, בשעות הפנאי, בשילוב בעבודה, ובכלל בחברה הרגילה. עם הרבה אמפתיה ורצון טוב!

ובנימה עכשווית אוסיף שחברות הילדות שלה בראש צורים לא עוזבות אותה לרגע, שומרות על קשר ומשתפות אותה שיתוף מלא בחייהן, וברגעים החשובים שלהן בחיים. ועל כך אנחנו אסירי תודה!

שאנשים יראו נקודת מבט שונה, של ילדה שמתמודדת, ולא את הנקודה של המטפל שמבין ושומע. עכשיו, בתור ילדה פתוחה שאומרת הכול בפנים, אני אומרת: "אף אחד לא יודע מה אני מרגישה". כן, גם אם היית ילד בעייתי ומתוסבך כמוני, אנחנו ממש לא אותו דבר. כל אחד מרגיש משהו שונה. אז אל תגיד: "אני מבין", כי אתה לא. אתה יכול להגיד: "אני רוצה לנסות להבין".

כשהייתי בכיתה ה' בערך, הלכתי לנוירולוגית לאבחון לקבלת ריטלין. אני לא זוכרת כמעט כלום מהבדיקה שלי. אני רק זוכרת שהלכתי עם אחותי צרי, שהייתה כבר על כדורי ריטלין כלשהם, ובאה לביקורת. ואני גם לא אשכח שהכיסאות היו מסתובבים... אני לא זוכרת מה הרופאה אמרה בסוף אבל למזלי אני לא לוקחת, או לקחתי, כל כדור מסוג זה. עכשיו לכל אלה ששואלים 'למה "למזלי"?', אז ככה - אני מעולם לא התנסיתי ואני לא מומחית, אבל בתור חברה ובן אדם אני רואה את ההשפעות. יש לי חברות שלא היו נוגעות באוכל כי זה הוציא להן את החשק. הכדור באמת השפיע, אבל לא על מה שהוא אמור להשפיע. חברות שלי היו נתקעות עם המבט על הזכוכית שעל הקיר ועל הזמזום שלו, במקום להתרכז במורה וכמה שיש לה לומר. אז כן, הכדורים עובדים - פשוט לא לטובה, לפי דעתי.

אמרתי שאני אספר על זה, אז הינה: את כיתה ט' התחלתי באולפנת ערד. אולפנה מהממת, עם צוות מדהים ותומך. לאט לאט בלי לשים לב, לא הייתי מגיע לאולפנה. מפספסת את ההסעה, לא קמה בבוקר, עייפה הרבה, חולה עם בחילות וסחרחורות. לא שקרה לי משהו שם, בכלל לא. היה לי טוב שם. פשוט לא הרגשתי שזה נכון לי להיות במסגרת שאומרת לי מתי לקום, מתי לאכול, מתי ללמוד, מה ללבוש, מה לעשות ומה לא לעשות. אני לא יודעת אם זה שחצי שנה אחר כך עדיין הייתי מכורבלת במיטה, ולא ממש בקשר עם העולם החיצון, אומר משהו עליי או על המסגרת. החברים שלי שמו לב שאני כבר לא ממש אותו בן אדם - פחות רועשת ופחות נוכחת. בזמן הזה הייתי בקשר עם עובדת סוציאלית וקב"סית, לא ממש מרצוני. אפשר לומר שבשלב הזה אתה מוגדר לפי המדינה כ'נוער בסיכון'. עכשיו ההגדרה שונתה ל'נוער בסיכון' (ואיי איזה שינוי משמעותי!). לא היה לי מושג מה עובר עליי באותם ימים. לא שעכשיו אני יודעת, אבל סבבה. הרגשתי אבודה, ולא הבנתי למה אני לא מצליחה לתקשר עם אנשים, או עם עצמי. הדבר היחידי שהצלחתי לעשות, זה להתכרבל מתחת לפוך במיטה.

היום אני לומדת במסגרת שנקראת 'בית דניאלה'. זה פרויקט שיקומי חדש לנוער, שממוקם בחוות הרי יהודה בצור הדסה. המטרה של המקום היא להחזיר את הנערים

לפני כמה ימים פתחתי את המחשב. הוא היה פתוח על הפורום. כמו ילדה טובה, חיטטתי קצת. ראיתי כל מיני הודעות על חיפושי דירות לשבת, ודברים כאלה. אבל הייתה הודעה אחת שנכנסתי אליה. הודעה של צוות עלי צורים שהיה כתוב בה: "מוזמנים לכתוב על התמודדויות וקשיים עם ילדים". הדבר הראשון שחשבתי עליו היה שיאללה, זו ההזדמנות שלי להראות קצת מהקשיים שלי, אם זה בלימודים ואם נפשיים.

אז ככה, אני עורי רענן, בת 15, גרה כאן כל החיים! ביסודי למדתי בראשית ובתיכון התחלתי ללמוד באולפנת ערד ועזבתי אחרי כמה זמן (אני עוד אגיע לזה בהמשך). אמא שלי מתמודדת עם מחלת נפש, שמשפיעה על כל המשפחה. מאז שאני זוכרת את עצמי אהבתי לקפוץ ולזוז, וכמו שבטח אתם חושבים, זה לא ממש בא לטובתי בבית ספר. לא הצלחתי לשבת יותר מעשר דקות על הכיסא ולהקשיב למורה, שמשום מה הקול שלה חירפן אותי. בשיעורי כתיבה וקריאה היינו מחולקים לקבוצות לפי רמות. אני הייתי ברמה הנמוכה. למדנו את הצלילים של האותיות ומה עושה כל אות, בזמן שחברים שלי כבר הרכיבו משפטים. בכיתה ג' בערך למדתי לקרוא ולכתוב, ובכיתה ד' החליטו להפנות אותי לאבחון. התוצאות היו: דיסלקציה, דיסגרפיה, הפרעות קשב וריכוז וחשש לדיסקלקוליה. כמובן שזה לא אמר לי כלום. מאז שהייתי בכיתה א' הלכתי לטיפולים שונים, כגון טיפול באומנות, טיפול בדרמה, טיפול פסיכולוגי ועוד כל מיני דברים עם שמות מוזרים. עם כל הקושי בזה שאתה מתמודד בבית עם מציאות לא פשוטה, ובבית הספר עם בלגן תמידי בראש, תמיד היה בזה גם משהו כיף. אני לא זוכרת את עצמי לומדת למבחנים או עושה שיעורי בית, כי תמיד השתמשתי בתירוץ שלי: "האותיות קופצות לי ויש לי אחריות בבית". לפעמים זה היה נכון שהאותיות קצת קפצו לי והמספרים רקדו, אבל הבנתי שכשאני אומרת שקשה לי, מייד מוותרים לי. עד בערך כיתה ו', אז הגיעה מורה שאשכרה נלחמה עליי, ואמרה לי שנכון שקשה ולא פשוט אבל עכשיו נשב שתינו וננסה עד שאני אצליח לקרוא את הטקסט. לא עד שהיא מבינה מה קראתי - עד שאני מבינה מה אני קראתי. המורה הזאת לא נשארה איתי הרבה זמן, אבל בראש היא תמיד איתי. היא לימדה אותי לא לוותר לעצמי, והראתה לי שמתמטיקה זה חלק קטן מהחיים, ואסור לי להישבר מזה. היא גרמה לי להרגיש שאני מסוגלת להרבה יותר ממה שאני חושבת.

רציתי קצת לדבר על זה שבתור ילדה עם מיליון בעיות, תמיד דיברו עליי 'המבוגרים שיודעים ומבינים'. עכשיו אני חושבת: "מי אתם בכלל? מה אתם יודעים, שאתם יכולים לומר שאני ככה וככה, ואני צריכה ככה וככה?". רציתי

תעודה על סיום 12 שנות לימוד. עם תעודת בגרות קשה לי מאוד. אני לא חושבת שבמצבי הנוכחי, כשיש לי לא מעט דברים להיות עסוקה בהם, זה נכון לי לשבת וללמוד למבחנים ולהיכנס מזה ללחץ. כן, אני יודעת שזה חשוב לחיים ושכולם מסתכלים על זה בראיונות עבודה. אבל יש לי עוד זמן לחשוב על זה ולהחליט מה טוב לי. ויש לי צוות ענק ומהמם, שעומד מאחוריי ועוזר לי בכל החלטה. אז אני יושבת וכותבת, ואני מנסה להבין מה הפואנטה של כל מה שכתבתי עכשיו, ואני לא מוצאת, כי אני באמת לא יודעת מה אני רוצה להגיד. אבל אולי זה שאין פואנטה, זו הפואנטה.

למסגרות. המקום הוקם בידי אמא לילדה שהתמודדה עם מחלת האנורקסיה, ובסופו של דבר שמה קץ לחייה. בבית דניאלה אנחנו לומדים שלוש שעות ביום, עובדים עם הכלבים בכל יום, מבשלים לעצמנו ארוחות ורוכבים פעם בשבוע על סוסים.

אני עדיין לא יודעת מה אני רוצה לעשות בהמשך החיים. כרגע אני מתחילה לחשוב על מסגרות שאוכל לגמור בהן את התיכון בצורה הטובה ביותר (פתוחה להצעות). אני עוד לא יודעת אם אני אעשה בגרויות אבל כחלק מהתוכנית הלימודית שלי כרגע, אני עושה מבחני 12, שהם בעצם מבחנים שנועדו שלא לומד במסגרת רגילה עושה כדי לקבל

צרכים מיוחדים

לומדים רק בבית" (תלוי עם מי מדברים). אז זהו שלא תמיד הבעיה היא בנו ההורים! ניסינו הכול, הלכנו להדרכות הורים ולייעוץ כזה או אחר, ולטיפולים מטיפולים שונים, אפילו הצענו לשלוח אותו לאומנה. וברצינות, זה הילד שקיבלנו במתנה מריבונו של עולם! זה הילד שלנו ואותו אנחנו אוהבים. ולמרות שהיינו מעדיפים שיהיו לנו, ובעיקר לו, חיים טובים יותר, קלים, שמחים ופשוטים יותר, לא היינו מחליפים אותו באף ילד אחר. הוא ילד רגיש יותר, אוהב אדם יותר, מכיל יותר, רואה את הזולת באופן נקי, הוא גיבור כי הוא נופל וקם ונופל וקם, הוא לוחם אמיתי - כי ברוך ה' הוא עדיין לא התייאש, ותפקידנו כרגע הוא גם לא לתת לו להתייאש. זה לזכור ולהזכיר לו את כל הטוב שבו. להזכיר לו שיש דברים שהם לא בשליטתו, ממש כמו שילד בכיסא גלגלים לא יכול פתאום לקום וללכת. זה להגן עליו מחברה שיפוטית שמתרחקת ממנו ומשאירה אותו בודד במערכה, ועם זאת לנסות ולשלב אותו עם החברים שלו בני גילו כי בסופו של יום הם קבוצת השווים שלו. זה להילחם במלחמה תמידית לנסות ולשמור על חיים שפויים, שהרי יש עוד ילדים בבית שגם סובלים מהמצב, ויש זוגיות ועבודה. זה ללכת פעמים רבות לישון בערב בתסכול וסימני שאלה, ולדעת שאין ברירה ושחייבים לקום בבוקר חיוביים, שהרי אם לא נהיה כאלה איזה סיכוי יש לו לילד שלנו? זה לחשוב כל הזמן מה עוד אפשר לעשות שלא עשינו? למי עוד אפשר לפנות ולהתייעץ? איך עוד אפשר לעזור לו ללכת לסניף לפעולה למרות שנראה שלאף אחד לא אכפת אם הוא שם או לא. זה להסביר ולתרוץ למשפחה וחברים למה אנחנו לא פנויים ולא יכולים לבוא לכל מיני דברים, שלצערנו לעיתים הצרכים של הילד מכתובים את הלך הרוח של הבית. זה להסביר לאחים שלו למה גם הם מפסידים דברים כי אבא ואמא עסוקים באח שלהם. להיות הורים לילד "שקוף" זה להיות

בתיקון לחוק החינוך המיוחד (2002), הוגדרו הצרכים המיוחדים ככאלו הגורמים למוגבלות בהתנהגות מסתגלת והם פועל יוצא של לקויות גופניות, שכליות, נפשיות, רגשיות-התנהגותיות, חושיות, קוגניטיביות או שפתיות, או לקויות התפתחותיות כוללניות.

בתווך של הצרכים המיוחדים יש את הלקויות הנראות שאי אפשר לפסס, ואת הלקויות שבהן האדם נראה רגיל לגמרי כמוני וכמוך אך עדיין משהו בנפש שלו, בפרשנות הפנימית שלו את העולם אינו תואם מציאות. בין לקויות אלו ניתן למצוא את הספקטרום של התקשורת - אוטיזם, בעיות התנהגות, בעיות נפשיות ועוד.

באופן טבעי החברה שלנו פתוחה ברובה לראות, לקבל ואף לתת יד כלפי הנכויות הנראות, הילדים בכיסאות הגלגלים, הילדים עם הפיגור. הרי אי אפשר להתווכח עם מה שרואים וברור. אך מה עם הילדים שלא רואים עליהם? שלא ברור למה הם ככה? מה עם הילדים השקופים?

להיות הורים לילד בעל צרכים מיוחדים זה קשה! זה ריצות של יום ולילה, זה להילחם במערכת על הזכויות הבסיסיות שיש לכל אחד, זה לדאוג לו לחיים מכובדים, זה לפעול במרץ נגד הזמן כדי לקדם אותו כל עוד הוא צעיר והמוח גמיש. להורה לילד בעל צרכים מיוחדים "שקופים" יש תפקיד נוסף, לעמוד ולהסביר, "לתרוץ" את התנהגות הילד כלפי המשפחה והחברה. לעיתים להיות הורה לילד בעל צרכים מיוחדים זה אומר להיות בודד. להיות הורה לילד בעל צרכים מיוחדים זה להיות נתון לביקורת והערות תמידיות מצד המשפחה והחברים: "אולי אתם רק לחוצים והיסטריים", "תנו לו זמן, דברים יסתדרו", או "אתם לא מחנכים טוב", "אתם לא מכילים מספיק" או "אתם מכילים יותר מדי", "חסרים לכם גבולות בבית", "סטירה אחת והכול מסתדר", "תביאו אותו אליי לשבוע ותראו איך אני אחנך אותו", "מאיפה הוא למד לקלל ככה? הרי ילדים

כל זה אני שואלת את עצמי 'ואיפה הילד שלי?'. איפה הילד המתוק שלי ושל משפחות אחרות שחיות פה בינינו? מי רואה אותו? למי חשוב שישתלב בפעילויות שבני גילו משתתפים בהם? מי רואה את ההורים והאחים שחיים במצב הישרדותי ממש? האם אני אוכל לצאת עם בני לגן שעשועים ולא יסתכלו על ההתנהגות האלימה והמתפרצת שלו באימה ובביקורתיות אלא בחמלה כמו שמסתכלים על ילד נכה? האם נוכל אי פעם לצאת מהארון ולא לחיות בפחד מפני ביקורת, ומפני סטיגמות? ואולי יום יבוא וגם אנחנו נרגיש פה ביישוב, בבית שלנו, שאנו לא שקופים!

בתקווה תמידית שיום יבוא ומשהו גדול יקרה שישנה את המצב, שנתעורר ונראה שהכול היה חלום, הרי הוא נראה לגמרי נורמלי!

ואומנם הדברים נכתבו באופן אנונימי, אבל למה בעצם זה נכתב? אני יושבת מול הכתב ומרגישה שזה די מבולבל, הכתיבה משחררת בי המון רגשות ותחושות שקשה לי לדבר עליהם. אז למה?

אולי כי כואב לי מאוד לראות את היישוב המדהים שלנו נרתם שנה אחרי שנה לקייטנת איל"ן, לשבת קו לחיים, לחתונת היובל, לחלוקת ממתקים כפורים בבתי חולים ועוד מעשי חסד גדולים וקטנים שיש פה ברוך ה' בשפע, ובתוך

נעמה דיטור מראינת את אורי דיטור

ואוטיזם ייחד (ואותי זה מייחד)

ממש לא מחלה והם חייבים להבין את זה.

אז מה זה?

זה מצב, ואני נמצאת במצב הזה.

האם האבחון שלך הקל עלייך?

איך קיבלת אותו?

אני זוכרת שאמרו לי שיש לי לקות תקשורת, ואמרתי "אוקי סבבה זה לא חדש לי", כי ידעתי שאני לא טובה בלתיקשר ופשוט נתנו לזה שם מבחינתי, ואני בכלל לא זוכרת

איך אמרו לי שאני אוטיסטית. כשהבנתי, זה קצת עצבן אותי אבל קיבלתי את זה.

ואחרי זה הלכת לבדוק קצת מה זה אוטיזם?

חיפשתי קצת בוויקיפדיה וביוטיוב וזהו בתכלס.

וראית שם דברים שהזדהית איתם?

וואלה כן, היו מלא דברים.

מה למשל?

ראיתי "סליחה על השאלה" של אוטיסטים והזדהיתי כמעט עם כולם.

את זוכרת משהו ספציפי שהזדהית איתו?

הייתה איזו מישהי שאמרה שכולם קיבלו מדריך איך להתנהג ורק שלה אבד בדואר.

היית רוצה לקבל מדריך איך להתנהג?

כן אבל לא הייתי רוצה להשתנות, הייתי רוצה שכולם ישתנו בשבילי.

איך היית רוצה שישתנו?

שיבינו שיש לי קשיים וכבדו את זה.

היית רוצה להרגיש כמו כולם?

לא, הייתי רוצה שכולם ירגישו כמוני. לא שאני ארגיש כמו כולם.

מה זה אומר שירגישו כמוך?

שלום אורי!

מה קורה וזה?

מתי אובחנת על הרצף האוטיסטי?

בגיל 13 וחצי בערך.

מה זה אומר להיות על הרצף?

זאת אומרת שאני על הספקטרום ואני אוטיסטית בתפקוד גבוה.

במה זה בא לידי ביטוי?

זה בא לידי ביטוי בכך שאני מתחרפנת מהר מאוד, גם מדברים ממש קטנים שלא מפריעים לאנשים

רגילים. נגיד, אם יש זמזום הכי קטן זה מעצבן אותי, ואם הדלת לא סגורה עד הסוף, ואם אני מקלידה ובטעות הייתי רק עם חצי אצבע על המקלדת אז אני חייבת לחזור ולשים את היד בצורה ישרה על המקלדת. אני יודעת שזה מוזר מאוד אבל בסדר. וגם אנשים יכולים להוציא אותי מדעתי כי אני לא כל כך אוהבת אנשים, אני מעדיפה להיות עם חיות יותר מאשר עם אנשים.

אז את לא אוהבת אנשים?

בעיקרון כן אבל בתכלס לא.

אז את לא צריכה חברים?

בעיקרון כן, אבל אני לא מחבבת אנשים.

אז איך זה מסתדר עם זה שאת רוצה שיהיו לך חברים?

אני לא יודעת...

היית רוצה שיהיו לך חברים?

כן.

ואז את תאהבי אותם?

נראה לי, אבל אני לא באמת יודעת...

מה את לא אוהבת באנשים?

שהם מעצבנים, שהם מתנשאים מעל כולם והם לא מבינים אוטיסטים, וברגע שאני אומרת להם שאני אוטיסטית אז הם אומרים "מה?! לא! מה פתאום?! חס וחלילה!". וזה

שידעו סופסוף פעם אחת מה זה להיות אוטיסט ולא סתם יגידו "אין מצב, את לא אוטיסטית".

את רוצה לנסות להסביר להם מה זה אומר להיות אוטיסט? לא. אני רוצה שהם יבינו לבר, אני רק אגיד להם שאני אוטיסטית והם כבר יעשו גוגל.

יש משהו שהיית רוצה לבקש מהחברים שלך? שיתנהגו יפה.

מה זה אומר? שיכבדו אותי ושלא יציקו לי יותר מדי.

קורה לך שיש לך מריבות עם אנשים? המון פעמים.

למה? כי הם מעצבנים אותי.

את מרגישה שהם מבינים אותך? לא. אם הם היו מבינים אותי לא הייתי רבה איתם.

ואת יכולה להסביר להם מה מעצבן אותך? לא. הם צריכים להבין לבר מה מעצבן אותי. שיעשו מחקר.

זאת לא ציפייה גבוהה מאנשים? לא, כי אני עושה מחקר על אנשים רגילים ואני מנסה להבין איך להתנהג בחברה, אז שהם יעשו קצת מאמץ בשבילי, מה קרה? אני לא היחידה בעולם שיש לה אוטיזם, יש עוד הרבה אוטיסטים. שיעשו את זה גם בשבילם.

יש לך עוד משהו לומר? אל תשפטו אותי, ותהיו נחמדים.

ואת גם תהיי נחמדה? אם יהיו נחמדים אליי אז כן.

ואם לא? אז אני לא אהיה נחמדה, זה הרדי בסופו של דבר. אני לא יכולה להיות נחמדה אם לא נחמדים אליי, זה לא עובד ככה.

לסיום, יש משהו שהיית רוצה אולי לשאול אותי? כן. איך זה להיות אמא לילדים עם צרכים מיוחדים? וואו, זה המון דברים: זה ללמוד לא להיות נבוכה מהתנהגויות לא נורמטיביות שלהם. זה לדעת להכיל ולאהוב גם כשלא הכל הולך כמו שהיית רוצה ומצפה.

זה להבין שהמתנה שקיבלתי באה לפתח בי משהו ומה שקיבלתי הוא מדויק לי ולהתפתחות שלי.

זה להעריך את הזוגיות החזקה שיש לי שמהווה משענת איתנה בכל התמודדות.

זה לראות את היופי שילדים מיוחדים ואתגרים מיוחדים מביאים לעולם ואיך הם גורמים לחברה להיות חברה טובה יותר.

זה להודות ולברך על כל הטוב שיש לי.

אז תודה לך אורי על היותך...
יש בעד מה! יאללה ביוש!

תמונות מחודש ארגון, בנוסף לאלו שנמצאים בדף האחורי:

לרעידת אדמה בבית יש מעגל השפעה. כל ילד בדרכו מגיב, או שלא מגיב... ההתמודדות בגזרה הזאת לעיתים קשה יותר. עם בר המסלול ברור. פגיעה מוגדרת בעצבי הראייה. צריך לשקם חיים שלמים. להחזיר את השמחה ואת העצמאות (עד כמה שאפשר). אצל שאר הילדים ההשלכות פחות ברורות. הדרך לא ברורה, ובכל זאת

"צריך להמשיך ללכת
וצריך להמשיך לצעוד
והדרך עוד מושכת
ארוכה"

זוגיות במבחן גבורה. האחד נחלש - השני מרים ולהפך. הקב"ה מכה בכנף אחת, אבל נותן כוח בכנף השנייה. הרבה רגעים של מלאכים טובים שאנחנו פוגשים בדרך (רק על זה אפשר לכתוב מגילה). והרבה רגעי עוצמה ובגרות שמגלים הילדים שלנו, למרות הקושי.

בתוך המערבולת הזו הוספנו לעצמנו החלטה קשה - לחזור לראש צורים. להשיל את התפקיד הציבורי, את המרחק ואת הנסיעות האין סופיות בכבישים, ולהתכנס בביתיות שלנו. קריעת ים סוף נוספת שאנחנו מחליטים לקבל על עצמנו (ולעיתים נראה כאילו המעבר עוד לא הסתיים. המים לא חזרו לזרימה שלוהה ושלמה). סימן שעוד לא הגענו...

ובדרך... נפגשים פה עם קהילה שהתפללה, הנגישה, עזרה לפרוק ארגזים ולתקוע מסמרים ומציעה עזרה בלי די. מה עוד אפשר? לפנות אופניים מהשבילים... ופשוט להמשיך בטוב הלב שקיים פה.

בר (ולפעמים גם אנחנו) צריכים עזרה במנות קטנות. ההצפה קשה לה. עומס של חברות זה מורכב עבורה. מנגד, הבנות באות בכל עת וזה משמח. התמודדויות בונות. מחכים לשנה הבאה, לבני עקיבא, כשברור לנו שהיא תקבל את ההתאמה שנחוצה לה וזה לא מובן מאליו.

אנו מבקשים בשמה ובשמנו לראות אותה עם המגבלה ובאותה עת לזכור שהיא אדם שלם. שואפת להיות הכי רגילה ונורמלית שאפשר. כך היא רוצה שנראה אותה. זה האתגר של כולנו.

תודה לכם, חברינו היקרים.
ותודה לקב"ה.
אורי ועפרה.

טוב להודות לה'. להגיד בבוקר חסדך, ואמונתך בלילות: ערב ר"ח כסלו.

הימים מסודרים השנה בדיוק כמו בשנה שעברה, ור"ח חל ביום חמישי. ביום שלישי לפנות בוקר נסענו (בר ועפרה) למיון, ובחמישי - 36 שעות לאחר האבחנה - בר נכנסה לניתוח שאת סופו לא דמיינו.

מעט כאבי ראש חולפים התגלו כגידול ענק, ככל הנראה מינקות, ועוד בצקת שגדולה מהגידול.

ילדה גיבורה שלנו - שנים החזיקה הכול בתוכה ולא פצתה פה. התמודדה ותמשיך להתמודד בדרך אחרת.

עטופים בחיבוקים ממשפחה ומחברים, מכאן ומשם, מצאנו את עצמנו יוצאים למסע שנגזר עלינו מלמעלה.

לאורך כל חיינו תפילה שגורה בפינו: שהקב"ה לא יסיר חסדו מאיתנו.

גילינו שבתוך המציאות החדשה יש גם הרבה חסד, הוא עוד פה. תמיד:

בר מדברת (אחד מהסיכונים שהוזהרנו בנוגע אליהם לפני הניתוח). הגידול שפיר ובהמשך - חצי שנה באלין, שכל יום שם מזכיר לנו ששפר עלינו גורלנו.

לאסוף את המילים

לקבץ את השברים

להתאחד תחת כנפי השכינה.

לתת לאברים להרפות

הלב מתחיל להתרפאות

להתקדם לעוד שלב בבחינה.

אוזרים ביחד כוחות

נותנים לאל להנחות

להרגיש שהשמחה היא חנינה.

אנחנו מגששים באפלה (תרתי משמע). לומדים מציאות חדשה. פיזית ורגשית. נחשפים לעולם חדש של לקויי ראייה.

הרופאים לא יודעים להסביר. רובם פסימיים באשר ליכולת הריפוי. אנחנו אווזים בתקווה ושמחים על חוסר הידע הרפואי. זה משאיר מקום גדול לקב"ה לפעול במגרש שלנו. עדיין מחכים. התקווה לפעמים מרימה. מעודדת. נותנת כוח. לפעמים מחלישה, ובעיקר מקשה על האפשרות לתכנן הלאה ולראות קדימה ("לראות" - שורש שנעשה טעון עבורנו).

במקרים אלו, המטרה שלנו היא לזהות את תפקודי היומיום הנפגעים ולסייע לילד ולמשפחתו להגיע להשתתפות מיטבית בסביבת הבית, במסגרת החינוכית ובסביבות חברתיות שונות.

כאשר מקצוע בתחום, למדתי עם השנים להבין כי לכל משפחה אתגרים משלה ולכל ילד יש התמודדויות משמעותיות ולא פשוטות אל מול החברים והסביבה. במקרים רבים אותו ילד מפגין כלפי חוץ התנהגויות שנראות חריגות, קיצוניות או לא מותאמות לסביבה, דבר שעלול לגרום מבטי השתאות או ביקורות כלפיו

וכלפי הוריו. בין המשפטים שהורים מתארים ששמעו ניתן למצוא את "למה הילד נוגע חזק באחרים. הוא כל כך אליים", "למה הוא צועק בסופר, אתם לא יודעים לחנך אותו?", "למה כל הילדים משתתפים במסיבה ורק הילד שלכם תמיד יוצא דופן?"...

הייחוד והיופי בחיים בתוך קהילה היא היכולת לתמוך בשכנים, בחברים, בסביבה. עם זאת, החיים במרחב קטן שמספר המסגרות בו מצומם, תנועת נוער אחת וכו', מייצרים מפגשים יומיומיים עם משפחות שונות וילדים בעלי מגוון קשיים ואתגרים. בכוחנו ללמוד להסתכל על הסובבים אותנו כמבט חומל וקשוב, להציע אוזן קשבת לשיתוף ועזרה, ויותר מכול להשתדל לעולם לא לשפוט – לא את דרכי החינוך, לא את מבטי הייאוש והתסכול, לא את פרצי ההתנהגות.

שנזכה לראות מעלת חברינו ולא חסרונם!

צביה שטיינר,

מנהלת תחום ריפוי בעיסוק – שירותי בריאות כללית
מרחב בית שמש והסביבה.

ריפוי בעיסוק הוא אחד ממקצועות הבריאות. הוא שואב את מקורות הידע שלו ממדעי העיסוק, מדעי הרפואה, מדעי החברה ומדעי ההתנהגות. המטרה היא שימור והשבת האדם לתפקוד בעיסוקים המשמעותיים עבורו ולאפשר חיים עצמאיים, יצרניים ומספקים.

מרפאים בעיסוק מטפלים באנשים בעלי קשיים בתפקוד על רקע לקות פיזית, נפשית, קוגניטיבית או תקשורתית,

ומסייעים להם ללמוד לחיות חיים עצמאיים במשפחה ובחברה עד כמה שניתן. הם מדריכים ומאמנים את המטופל, אשר יכול להיות בכל גיל, לפתח או לשחזר מיומנויות שנפגעו. בהתאם לצורך, הם מייצעים ומבצעים התאמות של סביבת החיים כולל ציוד, אביזרי עזר וייעוץ לשינויים מבניים.

עבודת הריפוי בעיסוק מתבצעת תוך התחשבות בנתונים האישיים של כל מטופל: גילו, יכולותיו או לחלופין מגבלותיו, תפקידיו, ערכיו והרקע התרבותי שלו. זאת כדי לסייע לו להיות מעורב בעיסוקים בעלי מטרה, משמעות וחשיבות עבורו, שמאפשרים לו השתתפות בחיי היומיום כבסיס לבריאותו, רווחתו, ביטחונו ואיכות חייו.

בתפקידי כמרפאה בעיסוק – התפתחותית, אני נתקלת במגוון רחב של תינוקות וילדים בעלי קשיי התפתחות שונים. לעיתים המגבלות הן פיזיות ונראות לעין, כגון תסמונות, שיתוק מוחין, תסמונת דאון ועוד. לעיתים אלו קשיים שנראים פחות לעין חיצונית אולם משפיעים באופן משמעותי על תפקודו של הילד ביומיום, לדוגמא ילדים המאובחנים עם הפרעות בתקשורת, ילדים בעלי קשיים בוויסות חושי, ילדים בעלי הפרעות קשב וריכוז ועוד.

והיכרות עם סביבות עבודה שונות. ישנם זמנים ומקומות שבהם ניתן לחנך ולהשריש את הרגלי העבודה שלנו וללמד התנהלות בתוך מרחב שיש בו דגש על הספק ומטרות. זהו כלי משמעותי, אך איך עושים זאת בפועל? חשבנו על שבועות עבודה במטעים, ברפת, במערכת החינוך ובמזכירות (וכן הלאה) בחלוקה לשכבות גיל במשך כשבועיים-שלושה במהלך הקיץ. כיצד להשתמש בכסף שכל קבוצה תקבל - זה יהיה נתון להחלטתה (פעילות, צדקה וכו').

נוסף על כך, ניתן לקיים "ערבי חשיפה" לנוער (ואולי אף לשכבות צעירות יותר), שבהם ישוחחו עימם אנשים שונים מראש צורים ויספרו להם על מקומות ותחומי העבודה שלהם. כך כאשר תישאל השאלה "מה תרצה להיות כשתהיה גדול", אוצר האפשרויות המוכר לנוער יתרחב. יש מקום לחשוב גם על פלטפורמה דומה אך תכליתית יותר, שתהיה מכוונת לעומדים לקראת שחרור מצה"ל ומשירות לאומי.

ג. קהילה דתית מגוונת: זכינו לחיות בדור שבו העולם רחב מאי פעם, ואנו מודעים לתהליכים שונים שקורים בעולם היהודי על גווניו הרבים. היינו רוצים שגם הקהילה שלנו פה תשמח להיפתח למגוון הצבעוני הקיים, ללא פחד וחשש מתפיסות עולם שונות אשר לא תמיד תואמות את תפיסותיהם של כל אחד ואחת מהקהילה, מתוך הבנה שאנו לא באים לבטל את האחר אלא להרבות עבודת השם - כל אחד לפי תפיסתו.

ושנזכה לקיים את תפילתו של רבי אלימלך מליז'נסק: "אדרבה, תן בליבנו שנראה כל אחד מעלת חברינו ולא חסרונם, ושנדבר כל אחד את חברו בדרך הישר והרצוי לפניך, ואל יעלה שום שנאה מאחד על חברו חלילה ותחזק התקשרותנו באהבה אליך, כאשר גלוי וידוע לפניך. שיהא הכל נחת רוח אליך".

לפני שנתחיל נערוך היכרות קטנה - נעים מאוד, יעקב וכהתיה דרורי-רנבאום, הורים לתבל בת השנתיים, וקדם בת החודשיים.

הגענו לראש צורים לאחר שתי שנות מגורים בירושלים שבהן הבנו ששנינו עכברי כפר שצריכים מרחבים ושקט כדי לנשום, ושההמולה בעיר מפריעה לנו לחשוב. לי (יעקב) היה חשוב מאוד לנסות להשתקע בראש צורים, ולי (כהתיה) היה חשוב לגור בקהילה דתית פתוחה ומגוונת. ועוד מילה מקדימה על עצם כתיבת חזון במסגרת העלון - מעניין ויפה בעינינו שהחזון בא מלמטה, הרי היה מקום להניח שתכנון החזון יישאר נחלתה של ההנהלה, אבל כאן ניתנת במה לחברים ולתושבים להעלות את הנושאים החשובים בעיניהם. בשבילנו זה קצת כמו לכתוב את ה-wish list שלנו, ואנו מודים על ההזדמנות, אך אולי צריך לברר מה עושים עם החזונות הרבים שנכתבים פה... אנו רוצים לגעת בשלושה נושאים משיקים ומשמעותיים בעינינו.

א. לימוד תורה: נתחיל מזה שלימוד התורה נמצא ונוכח בראש צורים. המטייל בשבילי הקיבוץ בשבתות ואף בימי חול יכול להיחשף לשיעורים רבים ומגוונים (נשים, גברים, חסידות, גמרא, תנ"ך וכו'). בעינינו ישנה חשיבות רבה לכך שאת הלימוד מעבירים גם אנשים שלימוד תורה אינו הפרנסה שלהם ושזו משכצת שפתוחה בפני כל אחד ואחת מהקהילה.

ב. חינוך לעבודה ולעשייה: עיקרון חשוב בחינוך לעבודה הוא השרשת הרגלי עבודה טובים כבר בגיל מוקדם. אנשים רבים כאן יכולים לספר על חוויות מעבודתם כבני נוער בקיבוץ (בראש צורים ובקיבוצים אחרים). כידוע, בעבר היה נהוג שבני הנוער בקיבוצים היו לוקחים חלק בתורנויות ובמשימות של המשק. כיום בראש צורים, על אף פעילויות ההתנדבות המרובות של הנוער, אין מרחב המספק חשיפה

◦ בנות דירת גפן בראש צורים ◦

הדירה שוכנת ליד מועדון הנוער מול הרשא שמתחת לחדר האוכל.
בדירה גרות חמש בנות:

אביה, שילת, איילת, בתאל ונגה.

הן גרות בראש צורים ארבעה חודשים. לפני כן גרו במגרל עוז.
בבוקר הן עובדות ולומדות בסדנה בגבעות,
ואחר הצהריים מגיעות לראש צורים.
נשארות בראש צורים לשבת פעם בשבועיים.

"מה הייתה השאלה???"

לרוץ או ללכת?

אביה - לרקוד; שילת - ללכת לאט; בתאל - גם וגם; נגה -
ללכת; איילת - לרוץ מהר.

מלון או אוהל?

איילת - ממש לא אוהל...; אביה - בית מלון בטבריה עם
המשפחה; שילת - אוהל; נגה - מלון, יותר נח; בתאל -
מלון, מפחיד בחוץ.

הכי אוהבת בראש צורים?

בתאל - את המשפחות המארחות ואת בית הכנסת; נגה -
את ההרצאות של הרב מרדכי ורדי; שילת - לישון בדירה;
איילת - את המשפחות המארחות ואת החוגים שמעבירים
לנו בדירה; אביה - שכשאנחנו חוזרות מהעבודה אנחנו
יושבות ביחד וכל אחת מספרת על היום שלה.

***מאחלות לראש צורים:**

שימשך להיות לנו כיף ביחד ושיהיו רק שמחות.

*** סרט או ספר?**

בתאל - לשמוע ספר; נגה, איילת, שילת ואביה - רק סרט.

*** הכי כדאי לבקר בספונטניות:**

אביה - בשלישי בערב כשלארי באה אלינו; איילת - ביום
שלישי בארוחת ערב כי זה התור שלי להכין ארוחת ערב
ואז הכי טעים!; שילת - תמיד, אני אוהבת שמבקרים אותי;
נגה - מוזמנים תמיד; בתאל - תבואו בימים שאני פנויה.

***סטייק או לזניה?**

בתאל - בשרי יותר טעים; נגה - לזניה, סטייק יותר קשה
לאכול; שילת - סטייק, אוהבת הרבה בשר במנגל; איילת -
לזניה ללא גלוטן; אביה - סטייק, בשר של שבת.

תחביבים:

אביה - אני אוהבת מאוד לשיר ולהופיע; איילת - לשטוף
כלים, לנגן בפסנתר, לשחות ולקרוא; שילת - לשחק
בקלפים; בתאל - להשחיל חרוזים, לשמוע סיפורים מספרייה
מוקלטת; נגה - להסתובב בירושלים ולעשות קניות.

כמו זכר השואה, ניצולי השואה, ייצוגים וסמלים, המשגה, משפט, מגדר, תרבות ופרשנות ועוד. גב' אסתר פרבשטיין עושה אומנם עבודת קודש, אך היא מתמקדת במגזר אחד (האורתודוקסי). קשה למצוא מומחים בגטאות, במשולוחים ובמחנות. דור החוקרים הגדולים, הבקאים בתחום, פרש מהעולם או למצער מהאקדמיה, מבלי להעמיד יורשים בסדר גודל ראוי. כרגע אין קורסים על השואה באוניברסיטאות המובילות – לא בירושלים, לא בבר-אילן ולא בבאר שבע. בתל אביב תוכלו ללמוד על השואה במסגרת "לימודי ג'נוסייד" בחוג להיסטוריה כללית. כבר עשרות שנים שרוב המחקר ההיסטורי בנושא השואה אינו נערך בישראל ואינו נערך בידי יהודים. מרכז המחקר הפעיל והפורה ביותר התקיים בעשורים האחרונים בפולין, וקיומו נמצא בסכנה מאז החוק המדובר שהתקבל שם ב-2018 המגביל את החופש האקדמי של חוקרי השואה.

בכל זאת יש כמה נקודות אור ונראה שמצבו של חקר השואה בישראל משתפר. באוניברסיטת תל אביב נקלטה במשרה תקנית פרופסור חוי דרייפוס, שלמעשה נושאת את כל התחום על כתפיה. באוניברסיטת חיפה הוקמה תוכנית בינלאומית ללימודי שואה לתואר שני, ובמכללות מסוימות, כמו זו שבגליל המערבי וכאן במכללת הרצוג הוקמו תוכניות ללימודי שואה.

לפני עשור, לאחר שהשלמתי את הדוקטורט, הוזמנתי בידי מכללת הרצוג להיות בין מקימי החוג להיסטוריה ומאז אני מלמדת שם בחדווה רבה היסטוריה של עם ישראל בעת החדשה. במסגרת זו הקמתי את תוכנית "עמיטל" ללימודי השואה והוראתה. אומנם עבודת הדוקטורט שלי לא עסקה בשואה, היא עסקה בניצולי השואה ובזכרה בחברה החרדית בישראל. במילים אחרות, היא עסקה בשנות החמישים והשישים בישראל ולא בשנות הארבעים באירופה. לא עזר ולא עוזר לי להכחיש. אני לא בחרתי בשואה, אבל כנראה שמישהו בחר בי. מצאתי את עצמי מלמדת על הנושא כי זה באמת חשוב ואין מישהו אחר. למה זה כל כך חשוב ללמוד על השואה?

בדרך כלל כשאני שואלת תלמידים את השאלה הזו, יש להם תשובה. הם עונים שחשוב שבעידן שבו אנטישמיות צצים מכל עבר ודור הניצולים הולך וגווע, נדע למנוע הכחשת שואה. האמת היא שאני לא חוששת מהכחשת שואה. השואה נמצאת פה כל הזמן. אין יום שהשואה לא מוזכרת באיזשהו הקשר בתקשורת (תבדקו אותי!). האמת היא שאדרכה – בדיוק מזה אני חוששת. ההצפה הזו היא תוצאה של השטחה וזילות של הנושא. כל דבר זה שואה. גירוש ילדי עובדים זרים – שואה; הפגנה פוזה בברוטליות

אחת מעורכות העלון פנתה אליי בבקשה לשתף את הקהילה בעבודתי, "חשבתי שזה יכול להתאים לעשרה בטבת", כתבה לי. קטלגתי את הבקשה כפינתי "חשבתי עלייך ביום השואה" (מה אני אמורה לענות? האם בצורה כלשהי זו מחמאה?). האמת היא שמדובר בשגיאה נפוצה. אני לא חוקרת שואה ומעולם לא הייתי. יתרה מזאת, אף פעם לא עבדתי ביד ושם, אני לא צאצאית של ניצולי שואה ואף פעם לא הייתי בפולין! אז למה אני מזוהה אצל רבים כל כך עם חקר השואה? ואם אני לא בחרתי בתחום, מדוע נראה שאני לא מצליחה להימלט ממנו?

האמת היא שסבלתי מחוסר משמעותי של ידע בתחום. זה אולי ישמע לכם לא סביר (כי זה אכן לא סביר!), אבל לא למדתי שיעור אחד בחיי בנושא השואה. כשהייתי בכיתה יב, בעת שהנושא היה אמור להילמד כחלק מתוכנית הלימודים, המורה שלי הייתה בשמירת היריון והשיעורים התבטלו. חשבנו שנלמד את החומר לקראת מבחן הבגרות, אבל אז הייתה נהוגה שיטת ההגרלות, והמקצוע היסטוריה נפל בהגרלה וכלל לא נערכה בו בחינת בגרות.

לקראת השלמת התואר הראשון בהיסטוריה של עמ"י באוניברסיטה העברית הבחנתי בכך שרוב הלימודים שלנו מתרכזים ב"חסידי-מתנגדים-משכילים" ואנחנו בכלל לא לומדים על המאה העשרים, ובכללה על השואה. כתבתי אז מכתב חריף לראש החוג ותמהתי על הדבר. האם יש הכחשת שואה בחוג להיסטוריה של עם ישראל? מעולם לא נעניתי בכתב על פנייתי זו. כששאלתי בעל פה, הפנו אותי ללמוד בחוג ליהדות זמננו. כשהעליתי את השאלה שוב, הפעם כתלמידה לתואר שני, השיבו לי ש"אנחנו לא רוצים לצבוע את תולדות העם היהודי באירופה לפי סופם". לא השתכנעתי. כיצד ייתכן שאפשר לסיים תואר שני בהיסטוריה של עם ישראל מבלי ללמוד שיעור אחד על השואה? לאחר כמה שנים יצא ספרו של דויד אנגל, "מול הר הגעש", שסוף סוף הוכיח שיש פה משהו הרבה יותר עמוק ושיטתי. ההיסטוריונים של עמ"י נמנעו מאז ומעולם מלעסוק בשואה. אני, על כל פנים, החלטתי על דעת עצמי לבחור בנושא "היהודי הנאצי" כנושא בחינת המאסטר שלי, כדי ללמוד אחת ולתמיד עובדות ומושגים בסיסיים. ישבתי וקראתי אלפי עמודי מחקר. כך למדתי לראשונה בחיי במסודר על השואה, באופן אוטודידקטי.

"אם אין גריים, אין תישיים". הדור שלי שלמד באוניברסיטה העברית, לא נחשף לשואה כתחום מחקר. כבר שנים שוועדות הפרס של יד ושם מתקשות להעניק פרסים לתלמידי מחקר ישראלים. המחקרים הנכתבים בישראל עוסקים ברובם בנושאים פריפריאליים לשואה,

- שואה; מבחן קשה במתמטיקה - שואה... כל יריב פוליטי מכונה "נאצי", ומי שלעומתו - "מזהה תהליכים" או נזכר ב"מים אפלים"...

אולי שמעתם על "חוק גודוויין", אחד מחוקי הרשת המקובלים. אותו חוק קובע שככל שדיון מקוון מתארך, בוודאות מוחלטת תתקיים הקבלה הקשורה לנאצים או להיטלר. כך שהשואה, הנאצים והיטלר עוד פה, בכל מקום. לכן האמת היא שבדודים המשיגינעס שטוענים כי לא הייתה שואה בכלל. כיום רוב מכחישי השואה הרבה יותר מתוחכמים. הם לא מכחישים את עצם קיומה של השואה אלא את היקפיה וחמור יותר, את מהותה. הם טוענים למשל שאומנם הייתה שואה אבל היהודים לא היו היחידים שנרדפו או שהיהודים אומנם נרדפו, אבל זה בגלל שהם חיו באזור מלחמה. מה נענה למלומדים הטוענים כך? איך נתמודד עם פוסט דמגוגי באינטרנט המציג פייק ניוז בנושא השואה וכיצד בכלל נזהה פוסט כזה? ובכלל, מה אנחנו יודעים על השואה חוץ מלהגיד "זה נורא עצוב"? על כתפינו, המורים, האחריות להילחם בכורות, בהשטחה

וגם באותה הכחשת שואה מתוחכמת שהזכרנו. יהיה עלינו להנחיל את הזיכרון לדורות של תלמידים שכבר לא יפגשו ניצולים שיספרו להם את הסיפור מכלי ראשון. אסור שזיכרון זה יהיה מיתי ומעורפל. יש ללמוד את הפרטים ההיסטוריים, את ההבחנות, וזאת כדי לא ליפול לקלישאות.

השואה היא פצע מדמם בתולדות האנושות ולכן היא נוגעת ברוב תחומי החיים. היא לא שייכת רק ליום השואה או למורים להיסטוריה. מהמפגשים שלי עם סטודנטים להוראה אני רואה שהידע ההיסטורי הממוצע מוגבל ביותר. רבים אפילו לא סגורים על ההבדל בין גטו לבין מחנה ריכוז... למרות הצלחתה של תוכנית עמיטל, בינתיים היא הוקפאה מחוסר תקציב. אני מלמדת שבעה קורסים ורק אחד מהם עוסק בשואה. כבר שנים שלא חקרתי שום דבר בנושא השואה וסביבותיה. פניתי אל מחוזות אחרים לגמרי (אשמח לדווח לכם בעוד כמה שנים, אם מחקרתי ישאו פירות נאים), אבל נראה שלא יעזור לי כלום. עדיין תמיד יהיו מי שיפנו אליי: "מיכל, חשבתי עלייך ביום השואה!".

מעברים | ציונה טבול

אנחנו נמצאות בימים של מעבר. בימים שבהם הימים הולכים ומתקצרים והלילות נעשים ארוכים יותר, וברגע אחד הכול מתהפך ואנחנו עוברים לימים שהולכים ומתארכים לאט לאט ולילות שמתקצרים. ולצד המעבר הזה שמתרחש בעולם הטבע, עם ישראל נקרא ומצווה להדליק נר בפתח הבית. על הסף. במעבר בין החוץ לפנים ובין הפנים לחוץ. את הנרות אנחנו משתדלים להדליק במעבר בין היום ובין הלילה - משקיעת החמה או מצאת הכוכבים.

בדומה לעונות השנה ולימים וללילות שמתקצרים ומתארכים, גם במחזוריות של האישות קיימות עונות, ועונות מעבר. יש לאישות המון עוצמות וחזקות, והן מופנות בעונה אחת כלפי חוץ ובעונה אחרת כלפי פנים. ובין לבין - המעברים.

בימים שבהם נראה חושך גדול, אנחנו נקראות ליצור היפוך, להדליק נר קטן, למצוא נקודה טובה ועוד אחת, ולגלות את אור האינסוף בתוכנו.

ישנם ימים שבהם האמת רוצה להישמע, והיא לא תניח לנו עד שהיא תישמע. אך לעיתים כשהיא נשמעת היא נשמעת כמו חושך גמור, קשה ומשביתה. החושך הזה מופיע לעיתים בצורה של כאב, עצב, ייאוש, חוסר תקווה, עצבנות ועוד. כאשר אנחנו עומדות במעבר, מתבוננות, מתפללות, מדייקות, שמות לב לסימנים של הקב"ה, אנחנו יכולות

להאיר מתוכנו גם כלפי חוץ וגם כלפי פנים. כאשר יש התבוננות, חיפוש אחר הנקודות הטובות - נקודות האור, זה יכול להביא להיפוך. זו יכולה להיות צידה לימים הבאים, לדיוק הימים הבאים ולצמיחה מחודשת.

אותו הדבר גם בנוגע ליום וללילה - זה לא שיום זה טוב ולילה זה רע - שניהם חיוניים לנו. היום מאפשר לנו לצאת החוצה, לפעול, לעשות ולהתקדם, והלילה מאפשר לנו לחזור פנימה, להתכנס, להתבונן על מה שהיה, לאגור כוחות ולהיפגש עם עצמי - אנחנו צריכות ורוצות את שניהם. כך גם במחזוריות הנשית - קיימת איכות של יום שבה אנחנו כנשים נרצה לפנות יותר כלפי חוץ - כלפי הסובבים אותנו. נרצה לפעול ולעשות, להתקדם ולהתפתח, לעומת האיכות של הלילה שבה נרצה להפנות את הכוחות שלנו כלפי פנים, כלפי עצמנו - להתבונן על מה אנחנו חושבות, איך אנחנו מרגישות, מה יכול לתת לנו עוד כוח, מה יכול להעניק לנו ומה אנחנו יכולות להעניק...

היום והלילה מזינים אחד את השני, הם מעניקים קיום זה לזה ואי אפשר בלעדי אחד מהם.

אם נלמד לעצור רגע במעבר ולהתבונן, לשהות ולהשתהות, נוכל לקבל את הארת הדרך - נוכל לשים לב לאן הכוחות שלנו מופנים כעת. אם כרגע נכון להפנות את הכוחות כלפי חוץ או כלפי פנים...

המדריך השלם לשטיפת כלים - מבלי לצאת מהכלים

שירה סעדה

לפחות לעוד חמישה כלים שצריך לשטוף, ובדרך כלל אלו יהיו סירים עם שאריות חמין משבת. הוא לא עושה את זה מרוע, פשוט דואג לכם שחווית השטיפה תהיה מאתגרת. כאילו שמישהו מכם אי פעם יחשוב "בדיוק היה בא לי לשטוף עכשיו איזה סיר, הסכום פשוט לא סיפק אותי, זה היה קל מדי"...

• אם כבר מדברים על חסדים, היזהרו מהתסריט שלהלן: ייתכן שמישהו דילל את הסבון שלכם במים, במטרה לחסוך בחומר. אל תכנעו לפיתוי. זה משפריץ. מניסיון.

• גאון מי שהמציא את הידיות של המגירות במטבח. זה כאילו יש עליהן שלט: "מקום בלתי רשמי למגבות מטבח". אממה - אין סיכוי שהן יתייבשו שם. והגרוע מכול, כשתנסו להוציא את התבנית מהתנור בעזרתן האדיבה - זה לא ייגמר טוב.

• כלים מאתגרים שעדיף להשאיר למישהו אחר לשטוף: פומפיה, מסננת (איך אמורים לשטוף את זה עם כל החורים??), בקבוק של תינוק, וכף - זהירות, משפריץ.

• כשתסיימו לשטוף אתם תרצו כוס קפה מפנקת כפיצוי על העבודה הקשה. ראו הוזהרתם. אתם תרצו להתקמצן על הכלים שזה עתה שטפתם. תעמדו בפני דילמה - מה עדיף, כיור מבריק ונקי או קפה שישאיר עוד כוס לשטיפה? ייתכן שתשכנעו את עצמכם שיש משהו יפה ב"רק כוס אחת בכיור שדווקא מראה ששטפו פה כלים". איזו כוס תבחרו, זכוכית או חרסינה? אנחנו ממליצים על הזכוכית. יש מצב שהיא תישבר מזה שלא בחרתם בה.

• ולהבא, הסוד להצלחה - לכל אחד יש במשפחתו את שוחר איכות הסביבה שלה, שברגע שאין לכם כוח לשטוף כלים ואתם מנסים להציל את שארית האנרגיות שלכם עם חד פעמי, יקפוצ עליכם עם שלל ייסורי מצפון. התחממות גלובלית, איזה מפונק אתה, בגללך העולם נהרס, בגללך אין מים בכינרת, בשר זה רצח וכו'. הוא ינסה למנוע מכם את העונג שבשימוש בכלים חד"פ. תדאגו שהוא לא יהיה שם. או שתיתנו לו לשטוף את כל הכלים עם השמן ונראה אותו מדבר. חג שמח חברים.

כשהיוונים טימאו את כל השמנים, הם גילו חוסר התחשבות משווע, ולא רק בגלל שלא נותר שמן זית למנורה, אלא כי הם לא חשבו על כך שמישהו יצטרך לשטוף אחריהם את הכלים, ועוד כלים עם שמן!! כן, זו ללא ספק הייתה נקמתם האמיתית. ומישהו או מישהי אכן שטפו. ומאז ועד היום יש השפעה של נס פך השמן על הכיור של כל אם בישראל - עוד ועוד כלים, בכל פעם שגומרים לשטוף הכיור מתמלא מחדש. בימים ההם בזמן הזה. ומתוך ציפייה שבעקבות כל הטיגונים בחנוכה יהיו גם הרבה כלים - החלטתי להקדים תרופה למכה, ולפתוח קורס: "זוגיות וכלים לשטיפת כלים" (למה זוגיות? סתם כי זה הולך היום ומעלה רייטינג). והינה כמה עצות שנתנו בקורס, מוגשות פה לשירות הציבור ולשירות הסקוצים.

• בבואכם לשטוף כלים, התכוננו נפשית לכך שזה הולך להיות ארוך, ולכן הפעילו מוזיקת רקע שתנעים עליכם את השטיפה.

• בדיוק כשתהיו בטוחים שכמעט הגעתם לסיום המשימה, יבוא מישהו מהמשפחה ויניח לכם בכיור את כוס הקפה שלו, וכפית. וזה לא יקרה כשעוד תהיו ב"שוונג" של השטיפה, אלא בשנייה אחרי שתורידו את הסינר, תגרפו את המים מהשיש ותרימו את הרגל במחשבה לצעוד לכיוון הספה ולצנוח עליה בעונג צרוף מול המסך.

• היזהרו מכלים סמויים. אלה נוטים להעמיד פנים שהם חלק מהבית, ואתם תיתקלו בהם בדיוק כשתהיו בטוחים שהפעם באמת סיימתם.

• את הכלים הסמויים חפשו במיוחד באמבטיה (ראו ערך כוס תמימה על הכיור באמבטיה, שעומדת שם לצד כוס נוספת, וכוס שלישית עם מברשת שיניים בפנים ומשחה כמעט גמורה שחבל לזרוק, אבל חבל על שרירי האצבעות שילכו לכם בניסיון להפיק ממנה משחה).

• תמיד יהיה בן משפחה טוב לב, מלא בכוונות טובות וחסד, שבדיוק כשתהיו בישורת האחרונה של שטיפת הכלים, ייזכר שמזמן הוא לא סידר את המקרר ובדיוק עכשיו זה הזמן המתאים. אל תדאגו, הוא כבר ידאג לכם

לצפות בטלוויזיה,
לטייל עם חבורות,
לרכל על המורה
או לנסע לקניות,
משחק מחשב חדש,
לשכב בחדר שלי,
לא ללכת לבית ספר
או לריב עם אחותי,
להתלבט על בגדים
ולהיות שעה במקלחת,
מהפל הכי אני אוהבת
להציץ לאמא שלי בווטסאפ

תראה מי פה, זה עמר מהגן
לכו לנדנדה, או טפסו על סלם
ביחד אתו, יהיה כיף ומהנה
לאסוף ענפים או לבנות מחנה

....

אבא מבקש, שאהיה חברותי
אף הוא מתעלם מהאבא השני

קניתי לו פלימוביל, אבל אני מבאסת
הוא לא משחק, רק מסתכל בחוברת

יש לי ידים שחרות כפחם
אספנו צנופרים בדרך לגן

מי שעבר ברחוב יכול היה לשמוע אותו מדבר לעצמו: "וזה מתחבר לפה, והגלגל הזה מסייע את הגלגל ההוא, ואת זה נשים כאן... מגניב, וזה בעצם כאן...". לאחר שהיה מפרק את המכשיר לקרבי - היה שב ומרכיב אותו, מפגין זיכרון מדהים כשהוא שב ומחבר בורג בורג וחלק חלק בדיוק למקום הנכון.

לפעמים היה מרכיב מכשירים ביחד. כך הוא הסב את כיסא בית הספר שלו לכוזה שמתחמם בלחיצת כפתור (מצוין לימות החורף שבהם מר מלפפוני מתקמצן על חימום במזגן...), המציא מזלג שמחובר למנוע קטן ויכול להפוך לבד את הפנקייק במחבת, משקפיים שמנקים את עצמם, רדיו שמעביר תחנות בהתאם לאדם שעומד מולו, ואופניים רגילים שמשמיעים חריקות כמו של טוסטוס כשהן מדוושות.

תולי מעולם לא דיברה איתו יותר מכמה מילים בודדות. הוא היה... מוזר מדי. היא ידעה שגם היא נחשבת מוזרה בעיני הילדים בשכונה, אבל הוא היה משהו אחר. הלך תמיד עם שתי אנטנות על ראשו, ספר צעדים, דיבר לעצמו, ראשו כמעט תמיד בתוך ספר על מטוסים ואווירונאוטיקה.

ועכשיו, עכשיו הוא עמד מולה. בעליית הגג בתוך התקרה של בית הספר. הוא זה שהציל אותה ואת שפיץ. מה הוא בכלל יודע על שפיץ?!

שפיץ התכופף מייד, ניפח את לחייו, קפץ על רגל אחת ואמר: "נעים להכיר, אני שפיץ! אני זוכר אותך, עמדת בתור לפנינו כשנרשמנו לתחרות. נכון?".

יצחק הסתכל עליו במבט המום.

"אה, שכחתי שאצלכם עורכים היכרות ככה!", אמר שפיץ והושיט יד ללחיצה. "אצלנו בכוכב זה אחרת".

"אצלם בכפר סבא!", אמרה תולי מייד, "הוא התכוון בכפר סבא".

"זה בסדר", אמר יצחק באדישות, "אני כבר

תקציר: בפרק הקודם שפיץ יצא ממקום המחבוא שלו, השתתף בתחרות תחפושות בבית הספר ואף זכה במקום הראשון! אלא ששירלי, בתו המפונקת של מנהל בית הספר שכעסה על הפסדה בתחרות, החלה לחשוד ששפיץ הוא חייזר אמיתי. שירלי ועוד עשרות ילדים רדפו אחר שפיץ כדי לחשוף את זהותו. יד מסתורית שנשלחה מן התקרה הצילה את תולי ושפיץ ברגע האחרון. כשהיצור המסתורי החל לדבר, הקול שלו נשמע מוכר לתולי בצורה מטרידה.

"יצחק? זה אתה?", אמרה תולי כלא מאמינה. באור הקלוש של הגפרור בתוך החושך המוחלט של עליית הגג באחד ממסדרונות בית הספר התגלו פניו של יצחק.

יצחק היה הבן של השכנים. ילד מוזר, קטן ממנה בשנה, וקטן... באופן כללי. הוא היה נמוך מאוד והיה לו קול דק ופנים עדינות כשל פרח. בשיעורי ספורט היה נראה מצחיק מאוד, מנסה לבעוט בכדורגל בין כל הבנים הגבוהים של כיתתו. אבל בכל הזדמנות הוא העדיף להתחמק משיעורי הספורט. בדרך כלל היה אפשר למצוא אותו מחטט בפחי הזבל בשכונה, וסוחב מהם מכשירים חשמליים מקולקלים שאנשים זרקו. רדיאטור, טלפון קווי ישן, רדיו גדול, אוזניות שבורות, פלאפונים שהיו שיא האופנה לפני שנתיים ועכשיו הוחלפו לטובת הגרסה החדשה. פעם אפילו ראתה אותו דוחף במעלה הרחוב מכונת כביסה שרוטה וישנה. את כל המכשירים היה לוקח למוסך שלו, ככה קראו לזה הילדים, ביתן קטן ליד בית הוריו ששימש בעבר כמחסן וכעת הפך ל"מעבדה". שם היה מעמיד את המכשיר החשמלי על השולחן, מקיף אותו מכל הכיוונים, מתבונן בו ארוכות ואז מפרק אותו עד הברגים הכי קטנים.

יודע שהוא חייזר". הוא הושיט יד ולחץ את ידו של שפיץ.

"וואו, מאיזה חומר העור שלך עשוי?", אמר כשהרגיש את המגע החלק, הקריר והנוזלי של ידו הכסופה של שפיץ. "זה מזכיר... מזכיר...". "מזכיר כספית", אמרה תולי ברוגז. "ואיך בכלל אתה יודע שהוא חייזר?".

"עקבתי אחריכם מהערב שהחללית שלו נחתה על הגבעה", אמר יצחק. "סורק התדרים שלי קלט תנועה חשודה בשמיים שלוש שעות לפני שהחללית ירדה מתחת לעננים. מצאתי שיח גדול באזור שבו שיערתי שהיא תנחת והתחבאתי בו. ראיתי את החללית מתרסקת, ואותך, תולי, מגיעה כעבור כשבע דקות וארבעים וחמש שניות".

"למה לא אמרת שום דבר?", שאלה תולי, עדיין רוגזת שהיא צריכה לחלוק את שפיץ עם הילד הקטן של השכנים.

"הייתי צריך לערוך מעקב כדי לוודא שאין לחייזר כוונות רעות. נוסף על כך, רציתי לוודא שהוא לא הביא איתו מהכוכב שלו חיידיקים מוזרים ומוטציות שיתרבו בכוכב שלנו, אז בלילות התגנבתי ולקחתי דגימות קטנות מהחפצים שלו והשיער... רק השבוע הגעתי למסקנה שמדובר בחייזר בעל כוונות חיוביות". תולי גלגלה עיניים, "יכולת פשוט לשאול והייתי אומרת לך", סיננה.

"היום, ברגע שהתחלתם לברוח", המשיך יצחק, "חישבתי מהר לאן כל המסדרונות מובילים והגעתי למסקנה שתגיעו לכאן לבסוף, ושלא יהיה מכאן מוצא אחר, לכן נכנסתי למנהרות הגג של בית הספר ומיהרתי לכאן כדי לעזור לכם".

"איך אתה בכלל מכיר את המקום הזה?", תולי הרגישה מסוחררת, וגם קצת אשמה שבגללה שפיץ כמעט נחשף והם נזקקו לעזרה.

"אני נמצא פה רוב שעות בית הספר... אני עורך פה ניסויים ובונה דגמים של מטוסים. בכיתה משעמם לי אז אני מטפס לפה ברגע שאני יכול. הינה, תראי". אמר יצחק והדליק גפרור נוסף, באורו הקלוש ראו תולי ושפיץ שכל קורות העץ היו מכוסים במאות דגמים קטנים של מטוסים

וכלי תחבורה שונים ומשונים. רק עכשיו שמו לב שריח קל של דבק עמד באוויר, ושמספריים, מחוגות, סרגלים ועוד כל מיני כלים היו מפוזרים על הרצפה.

"אפשר גפרור אחד?", שאל שפיץ, "נדמה לי שראיתי משהו".

יצחק הגיש לו גפרור דולק. שפיץ הלך איתו אל פינה מרוחקת של עליית הגג והתכופף אל הרצפה. "זו... זו החללית שלי!", הוא אמר בהתרגשות.

ואכן, על הרצפה עמד דגם לא גמור, דומה כמעט אחד לאחד לחללית המרוסקת שבה הגיע שפיץ לכוכב ארץ.

"נכון...", אמר יצחק במבוכה. "התחלתי לבנות את הדגם למוחרת היום שבו התרסקת כאן. זה לא שלם, ובטח יש אי דיוקים כי לא הייתי בתוכה, ובכל מקרה עדיין לא יצא לי להכיר מקרוב את המכניקה הפנימית של החללית כך שזה רחוק מלהיות דומה".

"אז אם... יכול להיות ש... אולי אם תיכנס לחללית תצליח לתקן אותה?", שאל שפיץ וסילון צהבהב יצא בשקט מבטנו.

"אני לא בטוח", ענה יצחק. "יכול להיות שזה שונה מכל המנועים שאני מכיר, אבל אני יודע די הרבה על מכניקה ואווירונאוטיקה. אולי אם אלך לחללית ואפרק אותה... אולי אצליח לתקן".

הסילון הצהבהב הלך והתחזק עד שהאיר את כל החדר שבו שהו. מנגינה עליזה הסתלסלה איתו באוויר, וכל יושבי החדר הרגישו על לשונם טעם של פופקורן עם חמאה, אלא שהפעם נוסף לטעם הזה טעם נוסף: טעם של תקווה.

"אז מה עכשיו?", שאלה תולי בנימת מרמור קלה. היא התחילה להרגיש שדווקא טוב שהם פגשו את יצחק, אבל עדיין התבאסה שמישהו נוסף פלש לחברות הקסומה שלה עם שפיץ.

"אני מניח שנצטרך לחכות פה עד שירד הערב, או לפחות עד שבית הספר יסתיים". אמר יצחק והתיישב על הרצפה. "כולם בטח מחפשים אתכם בחוץ, ובאור יום יהיה קל מאוד למצוא חייזר שנראה שונה כל כך מכל תחפושת חייזרית אחרת...".

"מממ...!", המהם שפיץ וחשב מספר רגעים, "אתה רוצה לומר לי שחושך יכול לעזור לנו לצאת מכאן?".

"ברור שהוא יכול לעזור", ענה יצחק, "אבל נצטרך לחכות לפחות עוד חמש שעות".

"אם רק היו כאן עוגיות שוקולד הצי'פס שלי...", אמרה תולי בגעגוע.

"המממ...", המהם שוב שפיץ בקול שקט ואיטי. "יש סיכוי שאני יכול לעזור בזה". הוא הכניס יד לתוך השרוול שלו, גישש וחיפש ולבסוף שלף משהו.

יצחק הדליק גפרור נוסף. ה"משהו" הזה התגלה כחתיכת בד שחורה, שעליה מצוירים כוכבים צבעוניים.

"ממחטה? אתה חושב שתוציא אותנו מפה באמצעות ממחטה?", צחקה תולי. "שפיץ, אני לא יודעת מה ממחטות עושות בכוכב שלכם, אבל אצלנו הן לא יצורים אימתניים ומפחידים עם שיניים חדות, בסך הכול מקנחים בהן את האף, ואתה צריך להיות בן תשע מאות ומשהו כדי לעשות את זה...".

אבל שפיץ לא ענה. הוא התכופף אל חתיכת העץ ברצפה שדרכה עלו למעלה, והסיט אותה מעט. קרן אור מאובקת עלתה מעלה.

"בואו נרד", לחש שפיץ. יצחק ותולי הסתכלו זה על זה בתמיהה, אך בכל זאת ירדו אחריו.

לרגע אחד, ממש לרגע אחד, עמדו תולי, שפיץ ויצחק באמצע מסדרון הומה של בית הספר, תחת אור חזק וסומה, גלויים לעין כול. רגע לאחר מכן לקח שפיץ את הממחטה, קירב אותה אל פיו, לחש משהו ונשף עליה.

בן רגע זה קרה.

כל הכוכבים הצבעוניים בממחטה התעופפו ממנה. לרגע עוד ריחפו במסדרונות בית הספר, אך אז צברו תאוצה וריחפו במהירות דרך החלונות עד שהתקבעו בשמיים. הצבע השחור של הממחטה יצא גם הוא ממנה, הלך והתפשט לכל עבר. תוך שבריר שנייה, צוהרי היום הפכו ללילה סמיך ושחור.

שפיץ החזיר את הממחטה שהפכה ללבנה לתוך השרוול שלו. "יאללה, אתם באים?", אמר.

תולי ויצחק התקשו להרים את הלסת שלהם מהרצפה, "אתה רוצה לומר לי שבכל הפעמים שהשתעממתי בשיעור ורציתי שכבר יבוא הערב - יכולת פשוט לעשות את זה?!", אמרה תולי כשהתעשתה. בשקט בשקט, בחושך סמיך, פילסו את דרכם החוצה. רק כשיצאו מתחום בית הספר והכוכבים הצבעוניים התגלו מעליהם במלוא הדרם אמרה תולי: "אני לא מבינה... איך עשית את זה, שפיץ?".

ויצחק אמר: "איך זה עובד? אני חייב לבחון את הממחטה הזו תחת המיקרוסקופ שלי! זה פשוט מדהים!".

"נראה לי שתגלה", אמר שפיץ בחיוך, "שיש עוד דברים בגלקסיה חוץ ממדע...".

הרחוב החשוך המה אדם. אנשים עמדו המומים, בודקים שוב ושוב את השעה בשעוניהם, מביטים אל השמים המנוקדים בשלל צבעי הקשת, מתלחששים: זו רק הפסקת חשמל, אולי ליקוי חמה, הצבעים בשמיים הם בוודאות תעתוע אופטי.

תולי, שפיץ ויצחק פילסו דרך ביניהם, מניחים לחיוך יודע כול לעלות על פניהם. אחרי הכול, אף אחד לא יחשוב ששלושה ילדים מחופשים אחראיים לכזה דבר.

באותו זמן בדיוק, בקצה השני של העיירה ששום דבר מעניין לא קורה בה אף פעם, חנתה משאית הובלות מול בית רעוע ומט לנפול. שני סבלים חסונים קפצו מן המשאית ופרקו בזריזות את הרהיטים ומכשירי החשמל אל הבית. אחריהם ירד באיטיות אדם קשיש, לבן שיער וכפוף גב. הוא דידה על השביל ונאחז במקלו עד שהגיע אל הבית, שכבר שנים עומד להשכרה מבלי שיבוא אפילו אחד שיתעניין בו. "תודה", אמר לסבלים בקול חלוש ולחץ את ידיהם בהכרת טובה. "תודה על כל העזרה. עכשיו אכנס לביתי החדש ואתן מרגוע לרגליים הקשישות שעמדו היום כל כך הרבה".

שני הסבלים חשבו שהזקן קצת משונה, הרי מי בא להתגורר בכזו חורבה? אך משכו בכתפיהם, קפצו למשאית ונסעו.

הקשיש נכנס אל הבית. ברגע שסגר את הדלת מאחוריו - העיף את מקל ההליכה, הזדקף, הסיר את הפאה הלבנה מעל שערו ונראה צעיר בארבעים שנים לפחות.

הוא ניגש לאחת המזודות ופתח אותה. מכשור

חשמלי מורכב וחדשני התגלה בתוכה. הוא ניגש אל שולחן העבודה ופרש את המכשירים, חיבר אותם למחשב וכיוון אותם עד שנקודות סגולות וכחולות החלו להופיע על המחשב ולאסוף מידע.

"סוף סוף! אני קרוב מאי פעם!", אמר לעצמו וצחק צחוק מרושע. "עוד מעט אלכוד את החיזור הזה, ואז אהיה איש עשיר! איש עשיר!".

שיראל יוניאן

לאנשי ראש צורים היקרים.

עבר עלינו חודש אינטנסיבי ביותר. חזרות, צביעות, צילומים, עוד צביעות, הפנינג, פעולות, ערבי כיף ועוד ועוד. וכמובן גולת הכותרת בסוף החודש, הלא היא שבת הארגון שהייתה מיוחדת במינה השנה.

זכינו לארח קבוצה של כעשרים חברה' משבט מורשה באנגליה שבאו לשנה בארץ.

מעבר לאווירה המטורפת, המיוחדת והמרוממת שהייתה, זכינו גם לקיים מצוות הכנסת אורחים.

כאשר שאלתי את הצוות על הרעיון הנחתי שהם יענו בשלילה וירצו להיות בשבת רק עם עצמם, אך במקום זאת הסגל ישר התגייס וקפץ בשמחה גדולה על הרעיון. אשריכם, זה לא מובן מאליו!

חודש הארגון משקף לנו את הפוטנציאל הטמון בסניף במשך השנה. אחרי שבת מעצימה שכזו, מבחינת תוכן ואווירה, אני צופה לנו עתיד מזהיר לסניף.

אני מאחלת לנו שנצליח לממש את הפוטנציאל בהמשך

השנה ושנמשיך מפה רק קדימה לגבהים חדשים.

בהזדמנות זו אני רוצה לחזור ולומר תודה ענקית לכל מי שאפשר לחודש הזה להיראות כמו שהוא נראה.

בראש ובראשונה לסגל התותח:

צוות נבטים: אושרי פולק, שילה פיינגלד, רננה ארבל, יעל פישמן, לירון שפירא.

צוות ניצנים: תהילה פרנקנבורג, תכלת

כרמל, עדיאל כהן, יובל שרעבי, נריה אמסילי.

צוות מעלות: רימון שאול, אורי ספרא, שירה שטרן, עידו הכהן, אלעד יסלזון, אבינועם ורדי.

צוות מעפילים: בארי קניגסברג, נועם מילוא, אמיתי לוי, שהם בסן, תמר גרינוולד.

צוות הרא"ה: טליה שרעבי, נעם קסנר, הראל שרלו, מתניה סבו.

צוות סיני: דביר שינדלר, עינב שכטר, הדס מילוא.

צוות נחשון: תמר יסלזון, עורי רענן, מעיין ברוש, נועם לוריא, עמית ראם, נדב סקמסקי, בעז גרינוולד.

תודה ענקית לוועדת חינוך, לחברי המזכירות, המתנ"ס וההנהלה.

תודה לכם, הורי הסניף וקהילה יקרה, על שסבלתם אותנו במשך החודש והייתם סובלנים כלפינו.

תודה לכל המשפחות שאירחו במהלך השבת. בשבועות האחרונים התארחנו הרבה בקיבוץ וזה לא מובן מאליו שאתם פותחים ככה את בתיכם בכל פעם מחדש. תודה!

תודה גם לשליחים

האלופים שלנו

שהוסיפו תוכן

ומשמעות לשבת,

לחניכים האהובים על

שהגעתם ושיתפתם

פעולה עם הצוות.

והכי חשוב, לבורא

עולם.

תודה ענקית לכולכם

וסליחה אם שכחתי

מישהו (אם כן, אז

תודה כמובן גם לך).

בברכת חברים לתורה

ועבודה,

שיראל יוניאן

